2024

Begroting 2024 VRZL

Veiligheidsregio Zuid-Limburg

INHOUDSOPGAVE

VOORWOORD 3

DEEL A – BELEIDSBEGROTING 4

1 PROGRAMMAPLAN 5
1.1 Concern 5
1.2 Crisisbeheersing en rampenbestrijding 9
1.3 Brandweerzorg 19

2 PARAGRAFEN 23
2.1 Algemeen 23
2.2 Weerstandsvermogen en risicobeheersing 23
2.3 Onderhoud kapitaalgoederen 31
2.4 Financiering 31
2.5 Bedrijfsvoering 36
2.6 Verbonden partijen 43
2.7 Wet open overheid 44

DEEL B – FINANCIËLE BEGROTING 45
3.1 Algemene uitgangspunten financiële begroting 46
3.2 Overzicht van baten en lasten 51
3.3 Uiteenzetting van de financiële positie 52
3.4 Overzicht baten en lasten per taakveld 52
3.5 Overzicht van bijdragen gemeente 53
3.6 Overzicht van bijdragen per deelnemende gemeente 2024-2027 54
3.7 Staat van reserves en voorzieningen (x € 1.000) 55
3.8 Geldleningen 56
3.9 Meerjareninvesteringsplan en kapitaallasten (MIP) 57
3.10 Recapitulatie structureel en reëel evenwicht begroting 2024-2027 59

VOORWOORD

Voor u ligt de begroting 2024 van de Veiligheidsregio Zuid-Limburg (VRZL), met een doorkijk naar de jaren 2025-2027. De begroting 2024 heeft de begroting 2023 als uitgangspunt.

In de begroting 2024 zijn geen majeure beleidswijzigingen aangebracht. Het betreft een begroting die in het teken staat van de verdere implementatie van het vastgestelde beleid “een solide basis voor de toekomst ”.
Deze begroting bevindt zich in een bijzondere positie omdat we hierin het huidige meerjarenbeleidsplan afhechten en gelijktijdig is het nieuwe meerjarenbeleidsplan 2024-2027 al in ontwikkeling. De ambities van het nieuwe beleidsplan zijn al verkennend besproken met het bestuur. Daar kunnen we deels al op anticiperen, omdat sommige ambities een voortzetting zijn van het meerjarenbeleidsplan 2020-2023.

Een belangrijke actuele ontwikkeling is de constatering dat het fundament van de veiligheidsregio’s moet worden versterkt, gezien de langdurige en bovenregionale crises in de praktijk. Deze versterking richt zich nu voornamelijk op het gebied van crisisbeheersing, inclusief informatiepositie. De veiligheidsregio’s krijgen hier vanuit het Rijk extra middelen voor (oplopend van 46 miljoen in 2023 tot in totaal 83 miljoen extra in 2026, te verdelen over de 25 veiligheidsregio’s). Voor de aanwending van deze extra middelen zijn ook kaders meegegeven vanuit het Rijk en het Veiligheidsberaad. Het Rijk heeft in de toekenningsbrief expliciet opgenomen dat deze extra middelen niet mogen worden aangewend om een verlaging van de gemeentelijke bijdrage te realiseren of voor het vullen van gaten op andere taakgebieden binnen de begroting van de veiligheidsregio.

Wij willen de extra BDuR middelen inzetten voor het toekomstgericht – in lijn met de contourennota - verder professionaliseren van crisisbeheersing als vak door veiligheidsregio’s door te werken aan: preparatie op en waarborgen bij langdurige crises, (langdurig) bemensen en ondersteunen van crisisteams, interregionale en Rijk-regio samenwerking, risico- en crisiscommunicatie en voor de versteviging van de informatiepositie. Tevens voor het borgen en het verder ontwikkelen van informatie gestuurde veiligheid (gericht op o.a. risicomonitoring en –analyse; zicht op risico’s). Komende tijd maken we nadere plannen voor het versterken van onze crisisbeheersing en dus ook voor de besteding van de extra BDUR-middelen, die daaraan gekoppeld zijn.

Ook vragen we aandacht voor de extreme prijsstijgingen van dit moment, met name de incidentele stijging van de energiekosten, en welke gevolgen dit al in 2023 heeft en wellicht ook in 2024. De prijsstijgingen zijn dusdanig groot dat we extra goed moeten monitoren of we over 2023 niet tegen een fors tekort aanlopen.
Recent is er een principeakkoord gesloten met de vakbonden inzake een nieuwe CAO. Dat heeft ertoe geleid dat er een loonstijging is afgesproken van ca. 10%. Dit kent een structurele doorwerking naar 2024 en verder. Deze loonstijging wordt niet volledig gecompenseerd door de indexering van de gemeentelijke bijdrage. Hierdoor voorzien wij een structureel tekort op de loonkosten dat nog wel beïnvloed wordt door het definitieve indexcijfer conform de CPB Kerngegevenstabel MEV met als peildatum september 2023. Dit zijn autonome ontwikkelingen met een financiële impact voor VRZL en die niet door VRZL te beïnvloeden zijn.

Léon Houben
Directeur Veiligheidsregio Zuid-Limburg en commandant Brandweer

DEEL A – BELEIDSBEGROTING

1 PROGRAMMAPLAN

1.1 CONCERN

1.1.1 Wie zijn we?

Wij zijn Veiligheidsregio Zuid-Limburg (VRZL), één van de 25 veiligheidsregio's in Nederland. VRZL is een hands-on hulpverleningsorganisatie en een netwerkorganisatie in één. In de periode 2010-2023 hebben we ons ontwikkeld van een groot aantal samenwerkende (lokale) brandweerorganisaties naar één veiligheidsregio. Op basis van de gemeenschappelijke regeling is elke gemeente van de regio deelnemer en daarmee onderdeel van VRZL.

De organisatiestructuur bestaat uit twee primaire programma's: Crisisbeheersing & Rampenbestrijding en Brandweerzorg. Ondersteunend daaraan opereert het programma Bedrijfsvoering, waar ook een behoorlijke taak ligt, gezien de organisatie zo nauw verbonden is binnen het brede netwerk van burgers, bedrijven en instellingen.

Binnen VRZL werken de brandweer en het programma Crisisbeheersing & Rampenbestrijding nauw samen. Hoe organiseren we de brandweerzorg? Welke veiligheidsrisico's zijn er op dit ogenblik en welke kunnen ontstaan in de nabije toekomst? Hoe maken we de kans op ongevallen en rampen zo klein mogelijk? En als er dan tóch een incident plaatsvindt: hoe treden we zo snel en vakkundig mogelijk op?

Omvangrijk netwerk

Wij werken samen met 16 gemeenten, de Politie Eenheid Limburg, de Geneeskundige Hulpverleningsorganisatie in de Regio (GHOR), het Openbaar Ministerie (OM), provincie Limburg, Veiligheidsregio Limburg-Noord (VRLN), Waterpartners Limburg (waterschap, zuiveringsschap, waterleidingmaatschappij), Defensie, de Regionale Uitvoeringsdienst (RUD) en Chemelot (waaronder Sitech). Maar denk ook aan partijen als het Nederlandse Rode Kruis, Essent, Enexis, Brightlands, ProRail, de overige zuidelijke veiligheidsregio's (Zuid-6) en natuurlijk de verschillende hulpverleningsorganisaties in het Euregionale grensgebied (EMRIC).

Missie, visie en kernwaarden

We maken en houden Zuid-Limburg zo veilig mogelijk. Dat is onze missie. Om deze missie te volbrengen moeten we de (toekomstige) risico's in onze regio kennen en daarop voorbereid zijn. Paraat zijn en slagkracht leveren. Dat doen we samen met burgers, bedrijven en instellingen. 'Samen veilig' is dan ook onze pay-off. We kunnen onze missie en visie alleen waarmaken met een professionele, vitale en wendbare organisatie. En met vakbekwame, initiatiefrijke teamplayers die lef tonen (onze kernwaarden).

De afgelopen jaren is de rol van veiligheidsregio's uitgebreid en hebben we als veiligheidsregio een regisserende en coördinerende rol gekregen in langdurige crises. Sprekende voorbeelden hiervan zijn de coronacrisis en de vluchtelingencrisis. De voorbereiding op toekomstige – en veelal ook langdurige crises – vraagt om een versterking van het fundament van de veiligheidsregio. Dit zowel op het gebied van crisisbeheersing als op het gebied van de informatiepositie.

Dit jaar zijn bestuurlijke afspraken gemaakt om het fundament van de veiligheidsregio's te versterken. Onderdeel daarvan is de trapsgewijze toevoeging van € 83 miljoen (structureel) in de brede doeluitkering rampenbestrijding (BDUR) vanaf 2023. Deze verhoging bouwt tot 2026 geleidelijk op tot het genoemde bedrag.

In het Veiligheidsberaad is ingestemd om de extra middelen in 2023 aan te wenden voor:

1. Het toekomstgericht – in lijn met de contourennota voor de wijziging van de Wet veiligheidsregio's – verder professionaliseren van crisisbeheersing als vak binnen de veiligheidsregio.
2. A. De informatiepositie van de veiligheidsregio's versterken en waarborgen door het inrichten van een goed werkend Veiligheidsinformatieknooppunt (VIK) per veiligheidsregio. Dit om een goed zicht op risico's te verkrijgen en om te zorgen voor een goede informatiedeling met crisispartners;
   B. Een impuls voor de ontwikkeling en het beheer van informatiesystemen door de veiligheidsregio's en het Rijk gezamenlijk;
2. Het instellen van een hoogwaardig en gegarandeerd informatie-, actie- en coördinatiepunt voor Rijk, regio's en partners; het KCR2 (Knooppunt Coördinatie Rijk-Regio's).

Voor VRZL betekent de structurele verhoging van de BDUR dat we vanaf 2023 € 1,3 miljoen extra krijgen voor de versterking van crisisbeheersing en onze informatiepositie. Dit bedrag stijgt in 2024 naar verwachting naar ca. € 1,7 miljoen (in 2023 wordt de verdeling tussen veiligheidsregio's opnieuw bekeken).

Wij willen de extra BDuR middelen inzetten voor het toekomstgericht – in lijn met de contourennota - verder professionaliseren van crisisbeheersing als vak door veiligheidsregio's door te werken aan: preparatie op en waarborgen bij langdurige crises, (langdurig) bemensen en ondersteunen van crisisteams, interregionale en Rijk-regio samenwerking, risico- en crisiscommunicatie en voor de versteviging van de informatiepositie. Tevens voor het borgen en het verder ontwikkelen van informatie gestuurde veiligheid (gericht op o.a. risicomonitoring en –analyse; zicht op risico's). Komende tijd maken we nadere plannen voor het versterken van onze crisisbeheersing en dus ook voor de besteding van de extra BDUR-middelen, die daaraan gekoppeld zijn.

De extra BDUR-middelen voor de versteviging van de informatiepositie zullen in onze regio worden ingezet voor het borgen en het verder ontwikkelen van informatie gestuurde veiligheid (gericht op o.a. risicomonitoring en –analyse; zicht op risico's).

Ten behoeve van de versterking van onze crisisbeheersing stellen we de komende tijd nadere plannen op. In lijn met de landelijke ambities van het Rijk en het Veiligheidsberaad – en met het oog voor geconstateerde regionale behoeften – zal het accent op de volgende zaken liggen:
Verstevigen van crisisbeheersing als vak (leren, ontwikkelen, kennisborging en kwaliteitszorg/'zicht op prestaties').

1. Verstevigen van de regiefunctie in het netwerk van crisispartners (gezamenlijke aanpak van risico's en crises).
2. Door de bovenstaande verstevigingen realiseert VRZL ook een robuustere crisisorganisatie, die zowel in staat is om acute incidenten te bestrijden ('GRIP-opschalingen') als om langdurige crises te bestrijden door de inzet van crisisregisseurs en informatiemanagers.

In 2022 is VRZL gestart met een leiderschapsprogramma. Alle leidinggevenden van directie tot en met het niveau van ploegchef nemen de komende jaren deel aan dit programma. Het helpt ons om onze organisatie nog professioneler, vitaler en wendbaarder te maken. Daarbij verwachten we van onze medewerkers dat ze lef en initiatief tonen en dat ze eendrachtig samenwerken binnen diezelfde organisatie.

1.1.2 Waar staan we voor?

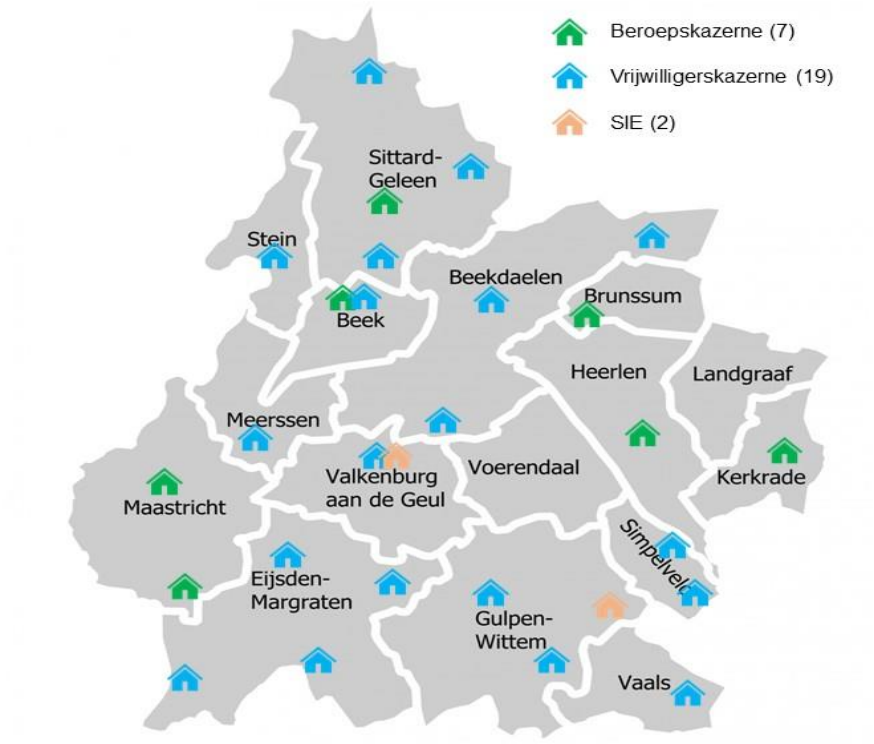
VRZL is ingericht om de zorg voor openbare veiligheid in de regio te organiseren. Burgers, bedrijven en instellingen verwachten dat wij er voor ze zijn met advies en hulp waar nodig. Samen met onze partners:

- dragen we (pro)actief bij aan de veiligheid in de regio. We brengen risico's in kaart en treffen voorbereidingen op maat;
- geven we adviezen om daar waar mogelijk onveiligheid te voorkomen en te beperken;
- bestrijden we incidenten en crises als ze zich toch voordoen. We treden effectief op tijdens een ramp om schade te beperken;
- beogen we leed en schade zo veel mogelijk te beperken en helpen we verstoringen van het openbare leven zo snel mogelijk te herstellen. We zetten in op slachtofferhulp, nazorg en herstel van materiële schade.

1.1.3 Ons werkgebied

Het werkgebied van VRZL is een compact verstedelijkt gebied van circa 650 km2. Buiten de economisch bijzonder waardevolle clustering in onder meer chemie en health en unieke kansen voor versterking van de regio spelen er, door de geografische ligging van Zuid-Limburg, specifieke opgaven. Voor deze regio, die uiterst excentrisch ligt binnen Nederland (ruim 200 km grenslengte en op het smalste deel met 6 km verbonden aan de rest van Nederland), geldt dat in bijzondere mate. Met ongeveer 594.000 inwoners ligt Zuid-Limburg centraal in de Euregio Maas-Rijn. Er zijn binnen VRZL grote industrieën met specifieke veiligheidsrisico's, zoals chemische industrie en de luchthaven Maastricht-Aachen Airport en we monitoren overstromingsrisico's door rivieren en het bekenstelstel. Met name in de zomermaanden ontvangen we daarnaast veel toeristen, die zowel in de stedelijke als de landelijke gebieden verblijven.

Ook vinden in onze regio veel (grote) evenementen plaats, zoals de Amstel Gold Race, het WK en NK Wielrennen, Pinkpop, Oktoberfeesten, kerstmarkten, carnaval en de concerten van André Rieu.

1.1.4 Wat gaat het kosten?

Veiligheidsregio Zuid-Limburg (totaal)	Rekening 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Totaal baten	**66.633**	**58.580**	**60.456**	**62.631**	**64.031**	**66.103**
Totaal lasten	**52.990**	**45.523**	**46.923**	**49.142**	**50.503**	**52.224**
Overhead	10.312	10.728	11.118	11.437	11.656	11.826
Onvoorzien	-	10	10	10	10	10
Totaal	**10.312**	**10.738**	**11.128**	**11.447**	**11.666**	**11.836**
Mutatie voorzieningen	**3.586**	**2.132**	**2.686**	**2.742**	**2.599**	**2.658**
Mutatie reserves	**147**	**187**	**-281**	**-700**	**-737**	**-615**
Resultaat	**-402**	**-**	**-0**	**0**	**-0**	**-0**

Toelichting

De begroting 2024 is gebaseerd op de begroting 2023.

De begroting 2023 heeft VRZL wel aangepast op de genomen AB besluiten die hebben plaats gevonden na het vaststellen van de begroting 2023 en deze vervolgens meegenomen in deze begroting voor 2024 en verder. Hier is o.a. in verwerkt de nota reserves en voorzieningen welke het AB heeft vastgesteld d.d. 14 oktober 2022. In de overige inkomsten binnen het programma Brandweerzorg is een incidentele baat verantwoord dekking van de kosten Oekraïne en noodopvang asielzoekers. Hiertegenover staat een verhoging bij de lasten onder de huisvestingskosten.

1.2 CRISISBEHEERSING EN RAMPENBESTRIJDING

1.2.1 Wie zijn we?

Het programma crisisbeheersing & rampenbestrijding (C&R) omvat alle activiteiten die gericht zijn op de voorbereiding op mogelijke crises en rampen, en geeft waarmee invulling aan de wettelijke taken zoals gedefinieerd in de Wet veiligheidsregio's. Het gaat om de beheersing van risico's (voorkomen, beperken) en de gezamenlijke multidisciplinaire voorbereiding op mogelijke incidenten. Hierbij wordt het begrip "incident" breed opgevat. Het gaat niet alleen om het incident zelf maar ook om de dreiging ervan of de aankondiging van een gebeurtenis. Het kan ook gaan om incidenten of verstoringen die op zichzelf geen ramp of crisis zijn maar die (mogelijk) de openbare orde en veiligheid bedreigen zoals thema's die grote maatschappelijke onrust tot gevolg kunnen hebben. Het programma omvat de volgende teams, met onderliggende processen

- Informatiemanagement (IM) en Operationele Informatievoorziening (OIV);
- Multidisciplinaire Operationele Voorbereiding (MOV);
- Multidisciplinair Opleiden, Trainen en Oefenen (MOTO) en Bevolkingszorg (inclusief evenementen en multidisciplinaire risicobeheersing);
- Kwaliteitszorg;
- EMRIC;
- GHOR.

Wij zijn een betrouwbare partner zijn die samen met (vitale)partners bijdraagt aan een omgeving waarin wij samen zorgen voor veiligheid. Om dat te realiseren zetten wij in op de volgende punten:

- Wij kennen en monitoren onze grootschalige risico's
- Ons advies is essentieel in de voorbereiding op crises en rampen en bij het signaleren en oplossen van veiligheidsvraagstukken;
- Wij leveren als onderdeel van de Veiligheidsregio Zuid-Limburg 24/7 een adequate hulpverlening, monodisciplinair en multidisciplinair;
- Wij zijn wendbaar in een continu veranderende maatschappij.

Wij staan voor een adequate voorbereiding op- en coördinatie van crisisbeheersing en rampenbestrijding binnen het gebied Zuid-Limburg en met betrekking tot bijstandsaanvragen van andere omliggende regio's, ook in het buitenland (EMRIC). Dat houdt onder meer in de coördinatie, afstemming, facilitering, regievoering, en het stimuleren van multidisciplinaire samenwerking. Met een goede invulling van de voorbereiding en coördinatie kan de veiligheidsregio haar regie- en netwerkfunctie waarmaken. Daarbij wordt ook ingezet op participatie van burgers (zelfredzaamheid), ondernemers (veerkracht) en instellingen. Wij doen dat door uitvoering van onder meer de processen informatiemanagement; operationele informatievoorziening, risico- en crisis communicatie, operationele voorbereiding (planvorming); opleiden, trainen en oefenen; waarbij een goed kwaliteitszorgsysteem daarin monitort waar we ons constant kunnen verbeteren.

Binnen het onderdeel 'bevolkingszorg' komen de gemeentelijke activiteiten en taken in het kader van de Wet veiligheidsregio's samen. Het is de ambitie van de 16 Zuid-Limburgse gemeenten, verankerd in de samenwerkingsovereenkomst gemeenten, om zowel in voorbereiding als uitvoering gezamenlijk op te trekken. De voorbereidende "koude" taken worden door het programma C&R samen met de gemeenten en partners vormgegeven. Voor de uitvoering van de "warme" taken stellen de gemeenten conform de samenwerkingsovereenkomst capaciteit in de vorm van medewerkers in piketten beschikbaar.

In deze begroting worden ook de activiteiten uit te voeren door de Geneeskundige Hulpverleningsorganisatie in de Regio (GHOR) omschreven. De GHOR geeft invulling aan de volgende producten en clusters van activiteiten:

- Risicobeheersing – ontwikkeling naar risicobewustzijn;
- Planvorming en professionaliteit;
- Informatiemanagement;
- Kwaliteitszorg;
- Ketenmanagement.

1.2.2 Wat willen we bereiken?

We zoeken naar een andere wijze van voorbereiden op en acteren bij langdurige crises. De reguliere GRIP-structuur zoals bedoeld voor flits-rampen is hier slechts beperkt voor te gebruiken gezien de langdurige belasting. Daarnaast hebben langdurige crises impact op onze reguliere werkzaamheden op basis van wettelijke verplichtingen die door die crises op de lange baan geschoven worden.

Samenwerking

Een van de vele inzichten die zowel de COVID-19 pandemie als het Hoogwater, alsook de vluchtelingencrisis ons gebracht heeft is dat het in crisissituaties belangrijk is om je collega's te kennen. Met name in de internationale component die daarbij voor Zuid-Limburg een grote rol speelt hebben we geïnvesteerd. De samenwerking in het programma EMRIC heeft zijn meerwaarde getoond zowel in COVID-19 als in de Hoogwaterperiode. We hebben in het verleden onder meer een Euregionale Meet & Greet georganiseerd waarbij crisisfunctionarissen van Nederland, Duitsland en België elkaar hebben ontmoet en waar waardevolle contacten zijn ontstaan die bijdragen aan een goede samenwerking.

De rol van VRZL in het project Koningsdag 2022 Maastricht was gericht op coördinatie, verbinding en samenwerking tussen de gemeente Maastricht en alle betrokken veiligheidspartners. De programma's brandweerzorg en C&R hadden beiden een nadrukkelijke rol in de voorbereiding en uitvoering en hebben nauw samengewerkt. De contacten en netwerken die hierbij ontstaan zijn, worden ook in de toekomst gebruikt.

Hierin werken we samen met de Veiligheidsregio Limburg Noord.

Bevolkingszorg en evenementen

Sinds 1 maart 2022 zijn de 16 gemeenten en Bevolkingszorg met behulp van regionale en lokale crisisteams bezig met de noodopvang van vluchtelingen uit Oekraïne. Bevolkingszorg organiseert en faciliteert de instroom en doorstroom van vluchtelingen, de gemeenten organiseren de opvang van vluchtelingen. Een regionale ambtelijke adviesgroep adviseert gemeenten periodiek over alle voorkomende gemeentelijke thema's die hierin spelen.

Sinds juni 2022 is daar in opdracht van het Rijk ook de crisisnoodopvang van asielzoekers bij gekomen ter ondersteuning van het COA. Bevolkingszorg coördineert de crisisnoodopvang en ondersteunt gemeenten bij de tijdelijke opvang van asielzoekers.

Het ligt in de lijn der verwachting dat ook in 2024 een forse inspanning vanuit VRZL wordt verwacht op beide bovengenoemde thema's. Dat zorgt er opnieuw voor dat Bevolkingszorg een belangrijk deel van haar capaciteit in zal moeten zetten voor genoemde crises en dat kan tot gevolg hebben dat reguliere werkzaamheden (zowel binnen C&R als in de gemeenten) alleen waar nodig opgepakt worden.

Informatiemanagement
Binnen informatiemanagement wordt vooral gewerkt aan het opzetten en uitvoeren van projectmatige werkzaamheden op basis van aangescherpte beleidskeuzes; we moeten en willen de lat hoger leggen. Dit betreft de doorontwikkeling van de operationele informatievoorziening, de doorontwikkeling van de verschillende informatierollen en hun samenspel binnen de crisisorganisatie en de doorontwikkeling van het multidisciplinaire veiligheidsbeeld vanuit het VIK (veiligheidsinformatieknooppunt). In het kader van het VIK zullen we ook in 2024 samenwerken met Veiligheidsregio Limburg Noord, ook om ervoor te zorgen dat de gezamenlijke meldkamer dezelfde uitgangspositie heeft voor beide veiligheidsregio's. We willen altijd weten wat er speelt in de regio, dit geven we vorm door informatie gestuurd te werken onder de noemer van informatie gestuurde veiligheid. Ook met de zes zuidelijke veiligheidsregio's werken we samen in Zuid-6 verband om de doorontwikkeling van informatieproducten en -werkwijzen voor de versterking van de 24/7 informatiepositie binnen crisisbeheersing in te vullen.

De Oekraïne- en vluchtelingencrisis heeft een flinke impact gehad op informatiemanagement. Het verzamelen, duiden en veredelen van informatie om adequate antwoorden op te leveren voor het crisismanagement is onmisbaar. Dit kost veel tijd en energie en legt een zware claim op de betreffende crisisfunctionarissen. Informatiemanagement is een belangrijk speerpunt binnen C&R. Bij complexe incidenten hebben de functionarissen crisiscommunicatie, de beslissers en de bestuurders behoefte aan snelle en correcte beeldvorming (wat heeft plaatsgevonden, welke risico's zijn er en in welke gebieden en wat is het handelingsperspectief).

In 2024 zullen we verder werken aan het beschikbaar krijgen van informatie vanuit verschillende vakgebieden en om die geduid verder te kunnen brengen naar de crisisorganisatie.
Dit is een vakgebied dat de komende jaren nog volop ontwikkelingen zal kennen en waarbij wij als VRZL aangesloten moeten blijven. Dat vraagt om investeringen en prioritering.

Multidisciplinaire Operationele Voorbereiding (MOV) en multidisciplinaire Opleiding, training en oefening (MOTO)
Nieuwe of geactualiseerde planvorming moet ook bij de crisisfunctionarissen bekend gemaakt en getraind worden. Daarnaast moeten we hen voorbereiden op onbekende risico's. Wij blijven inzetten op 1-op-1 coaching om de GRIP-functionarissen beter te faciliteren in hun eigen ontwikkeling. Doelstelling is dat zij ook bij de nu nog onbekende scenario's vanuit kennis en kunde kunnen improviseren en de crisis adequaat kunnen bestrijden. Naast het faciliteren van activiteiten gericht op het risicoprofiel van VRZL, is er ook aandacht voor het ontwikkelen van generieke competenties om ook de onbekende crises voldoende te kunnen managen. In 2024 zullen daartoe verschillende activiteiten plaatsvinden, zoals een bestuurlijke training acteren in de crisisstructuur, oefeningen voor het Regionaal Operationeel Team (ROT), de GRIP-workshopdagen, de genoemde euregionale Meet & Greet maar ook RBT Scenario-oefeningen.

Risico- en crisiscommunicatie
Een risicoloze samenleving bestaat niet, maar we kunnen wel bewuster omgaan met risico's. Dat betekent dat burgers, bezoekers, instellingen, bedrijven en overheid zich bewust zijn van de aanwezige risico's en weten wat zij kunnen doen rondom die risico's. Burgers, bezoekers, instellingen, bedrijven en overheid hebben immers samen invloed op de (fysieke) veiligheid in Zuid-Limburg. Dat bewustzijn start met kennis van de aanwezige risico's. Ons risicobeeld zal de komende jaren evolueren waarbij nieuwe dreigingen een belangrijkere rol zullen gaan spelen.

Ieder zal vanuit de eigen verantwoordelijkheid moeten acteren en waar mogelijk slim op risico's moeten interveniëren. Hierbij hebben burgers en bedrijven mede een eigen verantwoordelijkheid.

De Veiligheidsregio ondersteunt daarbij door middel van communicatie over de risico's en het bieden van een handelingsperspectief. Het vraagt een continue monitoring en analyse van de aanwezige risico's en scenario-ontwikkeling.

Het effect daarvan is dat mensen die wonen en/of werken en/of verblijven in Zuid-Limburg op de hoogte zijn van de risico's die er zijn in de omgeving en dat zij een adequaat handelingsperspectief hebben wanneer zich een incident voordoet.

De verantwoordelijkheid van de overheid ligt verder bij de ontwikkeling van veilige ruimtelijke planning, bij het bevorderen van de borging van veiligheid in vergunningen en bij het veilig bouwen en gebruiken van gebouwen. De Veiligheidsregio ondersteunt daarbij.

Op het gebied van risico en crisis communicatie participeren we nu en in de komende jaren in verschillende ontwikkeltrajecten en projecten. In 2022 is het project 'Samen Veilig Rondom Chemelot' officieel van start gegaan en dit zal de komende jaren worden voortgezet.

De komende jaren is er ook veel aandacht voor doelgroepencommunicatie die moet leiden tot een groter veiligheidsgevoel bij omwonenden. Het continu verbeteren van de risicocommunicatie en daarmee meer risicobewustzijn bij de bevolking creëren, het kwalitatief verbeteren van de crisiscommunicatie op basis van belevingsonderzoeken en veiligheidsvisies, het intensiveren van de samenwerking met partners om sneller de juiste informatie te kunnen delen in crisissituaties maar ook de continue aandacht voor de Veiligheidsregio als organisatie, neemt dus een belangrijk deel van het werk in.

Naast de risicocommunicatie informeert de Veiligheidsregio de bevolking over wat zij geacht wordt te doen in het geval van crises en geeft zij duiding van incidenten in de regio en daarbuiten. Dat vraagt een samenhangende aanpak van risicocommunicatie, reguliere voorlichting en crisiscommunicatie. Het gaat erom de communicatie zo te organiseren dat de Veiligheidsregio vooruit denkt en antwoord geeft op vragen die kunnen spelen en dat de communicatie klantgericht wordt uitgevoerd voor burgers, partners en media. Daarbij wordt gebruik gemaakt van moderne middelen en technieken om de verschillende doelgroepen te kunnen bereiken.

De crises stapelen zich op, zo schrijven de onderzoekers (NIPV, 2022). Een constatering welke binnen de Veiligheidsregio Zuid-Limburg beaamd wordt. We zien steeds meer crises die elkaar opvolgen en/of versterken zoals in het geval van de vluchtelingen crisis, COVID-19, Boerenprotesten en overstromingen.

De vele andersoortige / langdurige crises van de afgelopen jaren, de versterking van regionale en landelijke crisisbeheersing en de nieuwe wetgeving inclusief bijbehorende ambities vragen veel van het programma C&R en van crisis- en risicocommunicatie

Kwaliteitszorg en professionaliteit

De doorontwikkeling in crisisbeheersing stelt hoge eisen aan het functioneren van de veiligheidsregio. Daarom wordt met kwaliteitszorg gestuurd op het leer- en verbeterproces van de afzonderlijke hulpdiensten en van de onderlinge samenwerking. VRZL staat landelijk al bekend als een voorbeeld van best practice bij de evaluatie van GRIP-incidenten. Alle GRIP incidenten binnen de VRZL worden met input van alle betrokken disciplines en de betrokken externe partners geëvalueerd. Ook andere incidenten dan GRIP-incidenten worden, indien daar aanleiding toe is, geëvalueerd. Verbeterpunten worden verzameld, geanalyseerd en gedeeld met crisisfunctionarissen, partners en bestuur. De verbeterpunten worden vertaald naar implementatie en gemonitord op voortgang.

Het systeem draagt bij aan het continu verbeteren van de crisisorganisatie, de mensen in de crisisorganisatie en de samenwerking met partners. Middels halfjaar- en jaarrapportages worden de geleverde inspanningen en de gerealiseerde verbeteringen inzichtelijk gemaakt en bestuurlijk onder de aandacht gebracht. Een jaarlijkse trendanalyse geeft daarnaast zowel de eigen organisatie als de inspectie een beeld van onze prestaties op het gebied van crisisbeheersing. Deze zaken worden uiteraard in 2024 gecontinueerd.

Daarnaast willen we Kwaliteitszorg in 2024 zowel binnen VRZL als veiligheidsregio-overstijgend verder ontwikkelen. De contourennota vermeldt dat de veiligheidsregio's er tot nu toe niet in zijn geslaagd om samen een uniform kwaliteitszorgsysteem te ontwikkelen. Dit is een gezamenlijke volgende stap voor de veiligheidsregio's, waar VRZL graag aan bijdraagt.

We zijn aangesloten bij het landelijk Netwerk Kwaliteitszorg, het landelijk Netwerk Juristen Veiligheidsregio's en ook bij het Netwerk Kennisregie, om zo goed mogelijk de ontwikkelingen te volgen en optimaal gebruik te maken van de gebundelde expertise.

Het ligt in de lijn der verwachting dat de opvang ontheemden Oekraïne nog voortduurt in 2024, evenals het faciliteren van ons bestuur middels het coördineren en faciliteren in de opvang van reguliere asielzoekers, statushouders en andere aanverwante zaken.

De periode van herstel na een crisis waar we na twee jaar COVID-19 en een Hoogwater zo naar snakten als organisatie is nog even op de lange baan geschoven. We merken dat veel collega's (intern maar ook van de gemeenten en andere partners) op hun laatste tandvlees lopen. We zijn op zoek naar een andere wijze van voorbereiden op en acteren bij langdurige crises.

Het invulling geven aan het coördineren van langdurige crises zal op een andere manier georganiseerd worden. De reguliere GRIP-structuur zoals bedoeld voor flits-rampen is hier slechts beperkt voor te gebruiken gezien de langdurige belasting en het werk met betrekking tot onze reguliere werkzaamheden op basis van wettelijke verplichtingen welke daarmee op de lange baan geschoven worden.

Ook in 2024 zal de blik gericht worden op 2030 en zal met ons bestuur nagedacht worden over de gewenste inrichting van crisisbeheersing om fit te zijn voor toekomstige dreigingen. Dat zal onder meer duidelijker vorm krijgen in een nieuw meerjarenbeleidsplan voor de periode 2024-2027. De regie- en netwerkfunctie van de Veiligheidsregio wordt versterkt door vanuit het programma C&R integraal te sturen op gewenste ontwikkelingen.

Euregio Maas-Rijn Incident en Crisisbeheersing (EMRIC)
Voor de grensoverschrijdende samenwerking bij rampen en grote ongevallen hebben de verantwoordelijke ministeries in Nederland, Duitsland en België bilaterale overeenkomsten gesloten. In de projecten EMRIC en EMRIC+ is deze samenwerking doorontwikkeld naar complete EMRIC-samenwerkingsconcepten. Daarin staan de operationele grootschalige samenwerkingsmodellen beschreven voor brandweerzorg en voor technische en specialistische hulpverlening.

Geneeskundige Hulpverleningsorganisatie in de Regio (GHOR)
De GHOR is belast met de coördinatie, aansturing en regie van de geneeskundige hulpverlening bij grote ongevallen en met de advisering daarover aan overheden en organisaties op dit gebied. Een belangrijke basis voor het werk van de GHOR is het provinciaal risicoprofiel dat de beide Limburgse veiligheidsregio's hebben opgesteld.

De GHOR maakt onderdeel uit van de veiligheidsregio in casu het programma C&R. De cijfers uit de jaarverantwoording GHOR zijn derhalve in de jaarrekening VRZL, programma C&R verwerkt. De GHOR maakt organisatorisch onderdeel uit van de GGD Zuid Limburg. Zij volgen voor de bedrijfsvoering de lijn van de GGD Zuid Limburg.

1.2.3 Wat gaan we daarvoor doen?

Algemeen
Het risicoprofiel voor de VRZL is voor een periode van vier jaar herzien. Daarnaast willen we snel en adequaat in kunnen spelen op veranderingen. Maatschappelijke beleving van risico's speelt daarbij een rol. De COVID-crisis, de Hoogwaterramp en de vluchtelingen-crisis hebben laten zien dat we daartoe binnen de VRZL in staat zijn, maar ook dat het tijd is voor een stap voorwaarts, gezien de steeds bredere capaciteitsvraag die vanuit het Rijk, en daarmee vanuit de maatschappij, bij veiligheidsregio's wordt neergelegd. We willen inspelen op de externe ontwikkelingen en de beschikbaar gestelde middelen (vanuit de gemeenschappelijk regeling en ophoging BDUR) gericht inzetten om dat te realiseren.

Wij richten ons de komende jaren op het beter beheersbaar maken van de onderstaande prioritaire risico's:
- Toenemende maatschappelijke onrust
- Effecten klimaatverandering
- Energie transitie

Trends en ontwikkelingen
- Verdere flexibilisering van de crisismanagementstructuur en benodigde uitbreiding capaciteit
- Netwerkrol veiligheidsregio's
- Verbinding Rijk / regio
- Versterken informatiepositie en technologie

Daarnaast is het herstellen van de inspanningen die COVID-19, Hoogwater en de vluchtelingencrisis gevraagd hebben een belangrijk issue. In 2024 zal de blik gericht worden op 2030 en zal met ons bestuur nagedacht worden over de gewenste inrichting van crisisbeheersing om fit te zijn voor toekomstige dreigingen. Dat zal onder meer stollen in een nieuw meerjarenbeleidsplan voor de periode 2024-2027.

Veiligheidsregio's worden in toenemende mate geconfronteerd met een stapeling van incidenten en crisis en langdurige crisis. Het Rijk kijkt meer en meer naar veiligheidsregio's om crises te coördineren en de interpretatie van de taak van de veiligheidsregio staan ter discussie, waardoor deze mogelijk breder geïnterpreteerd zal worden.

De capaciteit welke nodig is voor dit langdurige crisismanagement is niet te putten uit de reguliere GRIP-structuur, aangezien deze berekend is op flitsrampen. Hiertoe zullen in de komende beleidsperiode oplossingen verkend worden, en vervolgens geïmplementeerd worden, om ook gedurende langdurige crisis beter geëquipeerd te zijn. Dit zal zowel verankerd dienen te worden in het regionaal crisisplan alsmede de werkwijze Verbinding Rijk / regio en daarmee een impact hebben op alle processen binnen C&R.

Samenwerking
Een van de vele inzichten die zowel de COVID-19 pandemie, het Hoogwater en de vluchtelingencrisis ons gebracht heeft is dat het in crisissituaties belangrijk is om je collega's te kennen. Met name in de internationale component die daarbij voor Zuid-Limburg een grote rol speelt zullen we verdergaand investeren.

De opbrengsten van de jarenlange samenwerking in het programma EMRIC hebben hun meerwaarde getoond. Intensiveren van die samenwerking bereid Zuid-Limburg nog beter voor op de risico's binnen of net buiten ons gebied. Vanzelfsprekend zal er geïnvesteerd blijven worden in samenwerking met andere Nederlandse Veiligheidsregio's, landelijke netwerken en vakraden.

Bevolkingszorg en evenementen
Zoals vastgelegd in de contourennota adviseert de commissie op basis van de evaluatie Wet veiligheidsregio's een aantal zaken met betrekking tot de inbedding van bevolkingszorg in de veiligheidsregio. Veel van deze aanbevelingen zijn in de VRZL reeds geïmplementeerd. Concreet gaat dit over:

1. Het inrichten van een aantal uniforme bevolkingszorgfuncties zodat er duidelijkheid komt over de basisorganisatie van bevolkingszorg en de bovenregionale samenwerking kan worden versterkt;
2. Een voldoende niveau van vakbekwaamheid van de kernfuncties bevolkingszorg conform vastgestelde kwaliteitseisen en kwalificatiedossiers;
3. Verantwoording richting algemeen bestuur. Onderdeel hiervan is het monitoren van het gerealiseerde kwaliteitsniveau van bevolkingszorg en de invulling van landelijke kwaliteitscriteria die de branche vaststelt en beheert. De landelijke kwaliteitsnormen zelf worden niet in de wet opgenomen;
4. Het bevorderen van de samenwerking tussen alle organisaties die bevolkingszorgtaken uitvoeren én organisaties die aansluiten op bevolkingszorg.
5. Wettelijk verankeren regierol voor besturen van veiligheidsregio's voor bevolkingszorg en risico en crisiscommunicatie.

De verdere implementatie van deze aanbevelingen zal in de komende beleidsperiode gerealiseerd worden.

Zoals het NIPV opmerkt (2022) beschikken burgers en maatschappelijke groepen vaak over waardevolle ervaring, gebiedskennis en expertise. Daartoe is er in VRZL reeds beleid vastgelegd welke uitgebreid gedeeld zijn met gemeenten in de regio in relatie tot burgerparticipatie. Implementatie van de opgeleverde beleidsstukken per gemeenten is hierin een volgende stap voor de komende beleidsperiode. De VRZL loopt hier landelijk in voorop. Daarnaast is het ook van belang dat er een verdere doorontwikkeling plaatsvindt van de crisisorganisaties binnen de gemeenten zelf. Hiertoe zijn er reeds 'best-practice' gemeenten in de regio bekend. De VRZL is niet verantwoordelijk voor de gemeentelijke crisisorganisatie maar zal wel adviseren en best-practices delen binnen netwerkoverleggen.

Informatiemanagement
Een goede informatiepositie, 24/7 weten wat er speelt in onze (eu)regio, is allesbepalend voor het kunnen uitvoeren van onze taken. Beeld hebben en houden van alles wat er speelt, betekent informatie bij elkaar brengen van partners en deze samen duiden, zowel in tijden van een crisis als in de voorbereiding daarop. Dit betekent dat we de lat nog hoger willen leggen en moeten blijven innoveren en investeren op dit vlak. Informatiemanagement wordt steeds meer gezien als een primair proces van de veiligheidsregio en van strategisch belang; het is de motor voor verandering en verbetering van denk- en werkwijzen in de organisatie onder de noemer "informatie gestuurd werken". Het VIK (Veiligheids Informatie Knooppunt) Limburg, dat samen met Veiligheidsregio Limburg-Noord is opgezet, is daarbij een belangrijke basis die verder geborgd en versterkt moet worden.

Operationele Informatievoorziening richt zich op alles wat we doen om te voorzien van de informatiebehoefte van de primaire processen (incidentbestrijding en risicobeheersing) binnen het programma brandweerzorg. Dit betekent dat alle onderdelen van de informatievoorziening (mensen, middelen, data, hard- en software) gericht zijn op het zo veilig en efficiënt mogelijk laten werken van de mensen in de primaire processen.

MOV en MOTO

Multidisciplinaire operationele voorbereiding (voor het grootste gedeelte crisis planvorming) met betrekking tot de eerder genoemde geprioriteerde thema's: Toenemende maatschappelijke onrust, Effecten klimaatverandering en de Energie transitie, zullen geïntensiveerd worden. Hiernaast zullen de reguliere planvorming op basis van het risico profiel ten minste conform de wettelijke kaders (herzieningscyclus) ge-update worden. Waarbij deze thema's vervolgens, na vaststellen van adequate operationele voorbereiding middels het proces MOTO middels opleidingen, trainingen en oefeningen ingebed zullen worden onder crisisfunctionarissen. Hierin werken de collega's vanuit MOV en MOTO intensief samen. De collega's van MOV participeren actief in vele netwerken om tijdig nieuwe risico's te signaleren en hierop in te kunnen spelen. Gezien de hoeveelheid aan benodigde planvorming blijft het een uitdaging om deze behapbaar te houden voor crisisfunctionarissen door deze gebruiksvriendelijke aan de bieden. Dit, onder nadere, middels een functiegerichte Smartphone applicatie, Webinars, vlogs, inloopsessies en de reguliere bronnen.

In lijn met de contourennota (Ministerie Justitie en Veiligheid, 2022) beaamt de VRZL dat crisisbeheersing in toenemende mate een geprofessionaliseerde taak is. Er is een stevig fundament van kennis, kunde en ervaring noodzakelijk, ook in relatie tot het voorgaande punt.

De commissie adviseert dan ook om in de nieuwe wetgeving vast te leggen dat het stelsel van crisisbeheersing voorziet in kennisontwikkeling en het gezamenlijk opstellen van kwaliteitsnormen. Deze kwaliteitsnormen en de implementatie daarvan zullen impact hebben op MOTO. Bestaande kwalificatieprofielen en competentieprofielen worden al gedeeltelijk gebruikt.

Daarnaast zal er in de beleidsperiode extra aandacht besteed worden aan de geprioriteerde thema's, naast de reguliere thematische oefencyclus.

Risico- en Crisiscommunicatie

De contourennota (Ministerie Justitie en Veiligheid, 2022) alsmede (Evaluatiecommissie Wet veiligheidsregio's, 2020) adviseren om crisiscommunicatie te beschouwen als eigenstandig proces, ondersteunend aan de crisisbeheersing, onder verantwoordelijkheid van de gemeenten. Het kabinet wil dit nadrukkelijk met de burgemeesters en besturen van de veiligheidsregio's bezien en hen bij de nadere uitwerking betrekken.

Binnen de veiligheidsregio Zuid-Limburg is risico- en crisiscommunicatie ingebed binnen het programma C&R als eigenstandig proces. Een verdere verbetering van slagkracht ten behoeve van risico- en crisiscommunicatie in langdurige crisis is nodig. Daarnaast is het terugbrengen van de grootte van de piketpoules ten behoeve van crisiscommunicatie bij GRIP-opschaling een speerpunt voor de komende beleidsperiode.

Op het gebied van communicatie hebben we de komende jaren mooie ontwikkeltrajecten en projecten in het vooruitzicht. Het continu verbeteren van de risicocommunicatie en daarmee meer risicobewustzijn bij de bevolking creëren, het kwalitatief verbeteren van de crisiscommunicatie op basis van belevingsonderzoeken en veiligheidsvisies, het intensiveren van de samenwerking met Chemelot (en andere partners) om sneller de juiste informatie te kunnen delen in crisissituaties maar ook de continue aandacht voor de Veiligheidsregio als organisatie, vult de agenda voor 2024 al snel.

Kwaliteitszorg

VRZL is reeds een ‘best-practice’ in het land op het gebied van evalueren van ieder GRIP-incident. De evaluatiepunten uit incidenten worden vervolgens meetbaar teruggebracht naar de verschillende processen en afdelingen binnen de organisatie. Hierdoor wordt het lerend vermogen aantoonbaar gemaakt. In de contourennota (Ministerie Justitie en Veiligheid, 2022) constateert de commissie dat het de veiligheidsregio’s tot op heden niet is gelukt om een uniform kwaliteitszorgsysteem te ontwikkelen. VRZL is gevraagd hierin een belangrijke bijdrage te leveren. Dit landelijke project kan vanzelfsprekend ook een enorme boost geven aan onze eigen doorontwikkeling van kwaliteitszorg. Het systeem draagt bij aan het continu verbeteren van de organisatie en de mensen in de organisatie. Middels halfjaar en jaarrapportages worden de geleverde inspanningen en de gerealiseerde verbeteringen inzichtelijk gemaakt en bestuurlijk onder de aandacht gebracht.

In 2024 en de daaropvolgende jaren (beleidsperiode 2024-2027) zijn onze ambities op het gebied van kwaliteitszorg en lerend vermogen:

- Continuering van onze best practice op het gebied van GRIP-evaluaties.
- Doorontwikkeling GRIP-evaluatiesystematiek, mede door nog intensiever samen te werken met partners (zoals nu al is gerealiseerd voor Chemelot).
- Kennisregie: ontwikkeling en ondersteuning van het proces om ook externe evaluaties en onderzoeken intern te vertalen en op te volgen.
- Intensiever volgen, participeren in en opvolgen van landelijke ontwikkelingen op kwaliteitsgebied zoals de totstandkoming van een landelijk, uniform kwaliteitszorgsysteem.
- Invoering van procesgericht werken.
- Uitbreiding van de aanpak en ondersteuning bij evaluaties van niet-incidenten, zoals een beleids- of procesevaluatie (bijvoorbeeld evaluatie Operationeel Kernoverleg).

EMRIC

Voor de grensoverschrijdende samenwerking bij rampen en grote ongevallen hebben de verantwoordelijke ministeries in Nederland, Duitsland en België bilaterale overeenkomsten gesloten. EMRIC wil vanaf 2024 invulling geven aan het verder versterken van de (eu)regionale samenwerking en heeft daarbij de volgende ambities:

- Benoeming in elke organisatie van twee warme liaisons die tijdens een incident met grensoverschrijdende effecten voor elkaar bereikbaar zijn. Bij gezamenlijke inzetten functioneren ze ter plekke als vooruitgeschoven commandopost om de hulpverlening al in een vroeg stadium zo goed mogelijk te laten verlopen.
- Handhaving bestaande overleggroepen om de netwerkcontacten te verstevigen en een inhoudelijke bijdrage te leveren aan de planvorming voor grensoverschrijdende inzetten.
- Bevordering van stages, uitwisselingen en publiekscommunicatie.
- Verbeteren van afspraken door e-learning- en opleidingsprogramma’s en euregionale oefeningen.
- Up to date houden van bestuurlijke verdragen en operationele samenwerkingsplannen.
- Versterking van de risico- en crisiscommunicatie.
- Ontwikkeling van instrumenten die deze communicatie en de aanvraag van bijstand vergemakkelijken in Euregio Maas-Rijn.
- Innovatie en kwaliteitsverbetering mogelijk maken via de uitwisseling van best practices.
- Onderzoek (laten) doen naar nieuwe dreigingen zoals de gevolgen van cybercrime en klimaatverandering.
- Monitoring van de samenwerkingskwaliteit en de concretisering van afspraken.

Geneeskundige hulpverlening (GHOR)

Nederland veilig houden en waar nodig veiliger maken: daar draagt de GHOR graag aan bij. Een nieuw provinciaal risicoprofiel dat in 2023 wordt opgesteld en vastgesteld door het bestuur zal de basis zijn voor het werk van de GHOR voor de periode 2024-2027. De GHOR is daarnaast nauw betrokken bij de vergunningverlening rondom grote evenementen en heeft daarbij vooral aandacht voor de veiligheid en gezondheid van deelnemers en bezoekers. Het aantal evenementen in Zuid-Limburg neemt toe. Tegelijkertijd zijn er in Europa meer incidenten en neemt de dreiging toe. Steeds opnieuw is de vraag welke voorzorgsmaatregelen nodig zijn en wat dit mag kosten. Voorzorgsmaatregelen kosten (veel) geld en de vraag is of dit altijd nodig is.

Tegelijkertijd is de maatschappelijke druk groot als iets gebeurt en blijkt dat geen voorzorgsmaatregelen genomen zijn.

1.2.4 Wat gaat het kosten?

Programma Crisisbeheersing en Rampenbestrijding (incl. GHOR)	Rekening 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Baten	**264**	**500**	**500**	**500**	**500**	**500**
Lasten						
Personeel	3.800	5.775	5.841	6.400	6.784	7.540
Opleiding, vorming en training	241	217	250	275	300	325
Kantoor	440	664	500	525	550	600
Automatisering	483	499	500	525	550	600
Huisvesting	119	170	150	175	200	225
Voertuigen	143	83	150	175	200	225
Materialen	313	83	300	325	350	375
Kapitaallasten	-	-	-	-	-	-
Lasten	**5.539**	**7.491**	**7.691**	**8.400**	**8.934**	**9.890**
Dotatie voorzieningen	10	10	10	10	-	-
Onttrekking voorzieningen	-	-	-	-	-	-
Mutatie voorzieningen	**10**	**10**	**10**	**10**	**-**	**-**
Dotatie reserves	-	-	-	-	-	-
Onttrekking reserves	195	25	-	-	-	-
Mutatie reserves	**-195**	**-25**	**-**	**-**	**-**	**-**
Resultaat	**-5.090**	**-6.976**	**-7.201**	**-7.910**	**-8.434**	**-9.390**

1.3 BRANDWEERZORG

1.3.1 Wie zijn we?

Het programma brandweerzorg bestaat uit een vijftal teams, te weten:

- Risicobeheersing
- Vakbekwaamheid
- Kaderstelling
- Meldkamer
- Incidentbestrijding

We verhogen de veiligheid in Zuid-Limburg door ons inzicht in risico's verder te verbeteren, door voorlichting en communicatie en door snelle en ter zake doende interventies daar waar het toch mis is gegaan. Daarvoor moeten we onze regio en de belangrijke partners daarin goed kennen, willen we risico's snel kunnen signaleren en daarover gezaghebbend adviseren en willen we adequaat optreden. Onze sterke verbondenheid met de maatschappij maakt dat we de samenwerking actief op kunnen en moeten zoeken.

1.3.2 Wat willen we bereiken?

We willen de risico's op branden en incidenten (van klein tot grote ramp/crisis) in de regio verkleinen mede door kennis te delen en het lerend vermogen van onze organisatie te vergroten. We bestrijden brand- en andere incidenten, dragen zorg voor de redding van mens en dier en we verkleinen de fysieke, sociale, economische en ecologische gevolgen van brand en andere ongevallen.

1.3.3 Wat gaan we daarvoor doen?

Onderstaand wordt per onderdeel binnen het programma Brandweerzorg aangegeven met welke zaken zij bezig zijn en/of aan de slag gaan in 2024:

Risicobeheersing

VRZL werkt in een complexe en dynamische samenleving. Voortdurend wordt de samenleving beïnvloed door maatschappelijke en technologische ontwikkelingen, wijzigingen in wet- en regelgeving, nieuwe optredende risico's en andere verwachtingspatronen van burgers en (keten)partners. Het wordt complexer en leidt tot meer en andere risico's. Het effect en de impact hiervan noodzaken tot een nog intensievere integrale samenwerking binnen de veiligheidsketen. Als verbindend thema hierin ligt de nadruk op risicobeheersing vanuit een risicogerichte benadering. De nadruk komt steeds meer te liggen op het voorkomen en beheersbaar maken van incidenten. Dat vergt niet alleen het toepassen van regels, maar ook het scherp in beeld brengen en afwegen van risico's, zoeken naar maatregelen die de veiligheid bevorderen, motiveren van anderen die het verschil kunnen maken en het beïnvloeden van risicovol gedrag.

In 2024 worden ten aanzien van de risicobeheersing de volgende producten opgeleverd:

1. Dynamisch Brandweer risicoprofiel: Afgeleid van het provinciaal risicoprofiel is in 2022 het brandweerrisicoprofiel opgesteld. Het brandweerrisicoprofiel omvat actuele informatie over de risico's per gemeente en wordt continu geactualiseerd. In 2024 zal het brandweerrisicoprofiel verder worden uitgewerkt in een dynamisch brandweerrisicoprofiel. Het dynamisch brandweerrisicoprofiel geeft een actueel inzicht in de risico's binnen een gemeente.
2. Implementatie Visie op inrichting risicobeheersing: In april 2022 is de "Visie op inrichting Risicobeheersing" door het AB vastgesteld. Deze visie is in 2023 opgenomen in het Meerjarenbeleidsplan 2024-2027 van VRZL. In 2024 zal deze visie geïmplementeerd worden.
   Speerpunten van de deze visie zijn:

a. Een omslag van regelgericht naar risicogericht werken, en van toetsen aan wettelijke regels naar (brand)veiligheidsadvies.
b. Proactief inspelen op trends en ontwikkelingen.
c. Met de beschikbare capaciteit een zo hoog mogelijke veiligheidswinst behalen aandacht te besteden aan de belangrijkste risico's, waarbij het brandweerrisicoprofiel het fundament vormt.
d. Verbinding maken tussen het brandweerrisicoprofiel en lokaal veiligheidsbeleid, waarbij de Output van de gesprekken met de gemeenten de input vormt voor de speerpunten in het gemeentelijk integraal veiligheidsplan en de daaraan verbonden jaarlijkse uitvoeringsprogramma's.

3. Implementatie van de Omgevingswet: Naar verwachting is de nieuwe omgevingswet op 1 januari 2024 van kracht. Het team risicobeheersing blijft verder werken aan de implementatie van de omgevingswet binnen de veiligheidsregio. Hierbij zijn de volgende punten van belang.
    a. Adequate verankering van fysieke veiligheid in het instrumentarium van de Omgevingswet.
    b. Het 'Omgevingswetproof' maken van de organisatie en het leveren van meer integraal advies.
    c. Een integrale afweging bewerkstelligen door het bevoegd gezag, waarbij restrisico's bewust worden geaccepteerd. En waarbij actief en transparant wordt gecommuniceerd over deze risico's, zodat burgers daarmee bekend zijn en op basis daarvan weten hoe te handelen.

Incidentbestrijding

Met betrekking tot de repressieve organisatie en paraatheid zijn voor 2024 de volgende uitgangspunten geformuleerd:

- Opkomsttijden en bezetting brandweereenheden zijn conform afgesproken norm en beleid;
- Bemensing en opkomsttijden alle brandweerpiketten zijn conform norm en beleid;
- Paraatheid en slagkracht zijn in balans met het risicoprofiel;
- Iedere kazerne beschikt over een oefenprogramma voor basis- en specialistische taken;
- Vakbekwaam blijven: ontwikkeling naar eindbeeld dat gehele repressieve dienst in 2024 is bijgeschoold in actuele les- en leerstof van Brandweer Nederland;
- Project Arbeidshygiëne is conform plan van aanpak (2023) geïmplementeerd;
- Er vindt een doorontwikkeling plaats om de werking van de Servicecentra te optimaliseren;
- Uitvoering geven aan internationale convenanten (n.a.v. programma EMRIC)
- In samenwerking met Kaderstelling wordt het zogenaamde concept Uitruk op Maat verder uitgerold
- Verplichtend karakter werkzaamheden
- 2e Loopbaanbeleid
- Vrijwilligheid
- Monitoren TS6 versus TS flex

Ook in 2024 is het streven om in algemene zin de operationele prestaties op het terrein van brandweerzorg te blijven leveren, ondanks dat nog steeds veel aandacht geschonken moet worden aan de doorontwikkeling van de organisatie. De uitvoering van het leiderschapsprogramma in 2024 moet hier een nadrukkelijke bijdrage aan leveren.

Vakbekwaamheid

Het organiseren van vakbekwaamheid vraagt een breed scala aan werkzaamheden binnen de domeinen opleiden, oefenen en bijscholen. De vakbekwaamheid van ons eigen personeel dient namelijk te allen tijde op orde te zijn. Dat is nodig in deze hoogtechnologische samenleving, waarin ontwikkelingen snel gaan. Het betreft o.a. het verzorgen van reguliere opleidingen voor manschappen, bevelvoerders en specialismen.

Op het gebied van oefenen en bijscholen betreft het de organisatie van de beroepsoefendagen, de afstemming van een regionaal oefenrooster en het verzorgen van bijscholingen voor onze medewerkers. Er wordt verder een actieve bijdrage verwacht aan het concept lerende organisatie en het behouden van een gerenommeerd opleidingscentrum d.m.v. certificering. In 2024 zal worden ingezet op een verdere doorontwikkeling en optimalisering van de elektronische en virtuele leeromgeving, digitale simulaties en stabilisatie van het instructeursbestand. Daarnaast staat 2024-2025 in het teken van het realistisch oefenen van de landelijke herziene werkwijze hulpverlening (van THV naar HV) voor het repressieve personeel. Naar aanleiding van de behaalde audit, gericht op het lerend vermogen van het opleidingsinstituut, zullen de ontwikkelpunten ook in 2024 “omarmd” worden, het “Kader blijvende vakbekwaamheid” maakt hier onderdeel van uit.

Kaderstelling
In het team wordt de inhoudelijke beleidsvoorbereiding voor brandweerzorg geconcentreerd. Daarnaast wordt Kaderstelling ingezet bij ad hoc vraagstukken op tactisch niveau. Kaderstellend betekent dat het team binnen diverse thema’s coördineert, faciliteert en de (brandweer)organisatie continu verbetert.

De doelstelling van kaderstelling is dat repressieve medewerkers elk moment van het jaar en op elk tijdstip veilig en efficiënt kunnen werken. Naast lopende zaken zal 2024 op basis van het Meerjarenbeleidsplan en Meerjareninvesteringsprogramma in het teken staan van het voltooien van de afstemming van de meldkamerprocedures van VRLN en VRZL, de daadwerkelijke implementatie van een systeem met betrekking tot mono-evaluaties, de verkenning op behoud van vrijwilligheid, de implementatie van het zogenaamde concept Uitruk op Maat en deelname aan (aanbesteding- en investerings-) projecten.

Meldkamer
Het doel van de MKB is het verzorgen van meldingen en alarmeringen voor operationele (brandweer)functionarissen voor VRZL en de veiligheidsregio Limburg- Noord. Calamiteitencoördinatoren maken ook deel uit van de meldkamer. Ze verzorgen in de warme fase de eenhoofdige leiding op de meldkamer.

Op basis van deze doelstellingen en voorzienbare ontwikkelingen richt de MKB zich in de periode 2024 t/m 2027 op drie thema’s:

1. De veranderende rol van de meldkamer qua informatievoorziening voor (brandweer)eenheden en functionarissen. In 2024 wordt in dat kader gestart met het borgen van actuele informatie.
2. De ontwikkeling van de meldkamer naar een bewaker die dag en nacht informatie duidt, waardoor crisisrespons sneller en effectiever start of zelfs voorkomen kan worden door extra snel op te treden. Dit wordt in 2024 opgepakt in het opleidingsprogramma.
3. De standaardisatie van werkwijzen, gezamenlijke (standaarden voor) informatiesystemen en beheersbare en veilige ICT. In 2024 wordt samen met Kaderstelling onder andere gewerkt aan de voltooiing van de afstemming van de meldkamerprocedures van VRLN en VRZL.

Een goede kwantitatieve bezettingsgraad van vakbekwame medewerkers is een randvoorwaarde om deze thema’s vorm te geven.

1.3.4 Wat gaat het kosten?

Programma Brandweerzorg	Rekening 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Baten						
Overige inkomsten	12.453	1.600	1.600	1.600	1.000	1.000
Baten	**12.453**	**1.600**	**1.600**	**1.600**	**1.000**	**1.000**
Lasten						
Personeel	25.737	26.547	26.782	26.850	27.044	27.340
Opleiding, vorming en training	1.437	1.951	2.000	2.000	2.000	2.000
Kantoor	171	119	120	175	200	200
Automatisering	24	17	25	25	25	25
Huisvesting	13.953	3.250	3.300	3.550	4.100	4.500
Voertuigen	907	842	900	1.000	1.000	1.000
Materialen	866	878	900	1.000	1.000	1.000
Kapitaallasten	4.356	4.428	5.205	6.142	6.200	6.269
Lasten	**47.451**	**38.032**	**39.232**	**40.742**	**41.569**	**42.334**
Overhead	-	-	-	-	-	-
Onvoorzien	-	-	-	-	-	-
Totaal	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**
Dotatie voorzieningen	3.517	2.062	2.616	2.672	2.599	2.658
Onttrekking voorzieningen	-	-	-	-	-	-
Mutatie voorzieningen	**3.517**	**2.062**	**2.616**	**2.672**	**2.599**	**2.658**
Dotatie reserves	4.332	4.153	4.278	4.406	4.538	4.674
Onttrekking reserves	3.476	3.676	4.273	5.106	5.275	5.289
Mutatie reserves	**856**	**477**	**5**	**-700**	**-737**	**-615**
Resultaat	**-39.371**	**-38.971**	**-40.253**	**-41.114**	**-42.431**	**-43.377**

2 PARAGRAFEN

2.1 ALGEMEEN

De paragrafen handelen vooral over een aantal belangrijke beheersmatige onderwerpen en omvatten de navolgende verplichte paragrafen:

- Weerstandsvermogen en risicobeheersing
- Onderhoud kapitaalgoederen
- Financiering
- Bedrijfsvoering
- Verbonden partijen

De paragrafen grondbeleid en lokale heffingen zijn op de Veiligheidsregio Zuid-Limburg niet van toepassing.

2.2 WEERSTANDSVERMOGEN EN RISICOBEHEERSING

Het weerstandsvermogen kan worden omschreven als het vermogen van VRZL om incidenteel en structureel niet begrote kosten die onverwachts en substantieel zijn, te dekken zonder verstoring van de continuïteit in de uitvoering van de reguliere taken van de veiligheidsregio. Het weerstandsvermogen bestaat enerzijds uit de weerstandscapaciteit in beschikbare middelen en mogelijkheden en anderzijds de risico's waarvoor geen of onvoldoende voorzieningen zijn getroffen of verzekeringen voor zijn afgesloten.

Het weerstandsvermogen is van belang voor het beoordelen van de financiële positie van de Veiligheidsregio. De financiële eindverantwoordelijkheid voor de financiële positie van VRZL wordt door de deelnemende gemeenten gedragen, conform de Gemeenschappelijke Regeling. Onverlet deze eindverantwoordelijkheid heeft VRZL als zelfstandig orgaan een eigen verantwoordelijkheid om voldoende weerstandsvermogen te vormen. Het weerstandsvermogen kan als volgt in een formule worden weergegeven.

$$\text{Weerstandsvermogen} = \frac{\text{Weerstandscapaciteit}}{\text{Risico's}}$$

2.2.1 Weerstandscapaciteit

De weerstandscapaciteit bestaat uit het vrij aanwendbare eigen vermogen (algemene reserve) en de ruimte in de exploitatiebegroting. Voor de geneeskundige hulpverlening (GHOR) is bepaald dat de algemene reserve maximaal 12% van de begrote gemeentelijke bijdrage mag bedragen. In oktober 2022 heeft het algemeen bestuur middels de nota reserves en voorzieningen ermee ingestemd de omvang van de algemene reserve van de Veiligheidsregio Zuid Limburg als onderdeel van de weerstandscapaciteit, te maximeren op 4% van de begrotingsomvang (exclusief mutaties in de reserves).

2.2.2 Autonome ontwikkelingen

Vanuit de risicoanalyse die door VRZL gemaakt is komen onderstaande autonome ontwikkelingen naar voren die een forse financiële impact kennen op VRZL. Deze autonome ontwikkelingen zijn:

- CAO lonen
- Energiekosten
- Omgevingswet
- Wet open overheid (Woo)

Primair doen wij er alles aan om deze forse financiële impact vanuit de bestaande kaders en begroting te mitigeren. Daar waar dit niet lukt zullen wij dit bestuurlijk bespreken om te komen tot een oplossing. Het heeft de voorkeur dit gebundeld te laten terugkomen nadat de loon- en prijsindexcijfers zijn gepubliceerd in de CPB Kerngegevenstabel MEV met als peildatum september 2023.

2.2.3 Inventarisatie risico's

Een risico is de kans dat een gebeurtenis optreedt, met een (negatief) gevolg voor de betrokkene. De omvang van een risico kan worden geschat door de kans dat een bepaalde gebeurtenis zich voordoet te vermenigvuldigen met het gevolg (€) van deze gebeurtenis.

	Risico's	Impact	Kans	Veiligheidsregio Zuid-Limburg	Brandweerzorg	C & R	Bedrijfsvoering
1.	CAO-ontwikkelingen 2023	PM					
2.	Energiekosten	PM					
3.	Vrijwilligheid	500.000	75%		375.000		
4.	Technologische ontwikkelingen	500.000	50%	250.000			
5.	Verduurzaming / Milieu-eisen	1.000.000	75%	750.000			
6.	Datalekken / Informatiebeveiliging	800.000	50%		133.333	133.333	133.333
7.	Krapte arbeidsmarkt	250.000	75%		62.500	62.500	62.500
8.	Omgevingswet	100.000	75%		75.000		
9.	Wet open overheid (Woo)	100.000	75%				75.000
10.	Oekraïne	PM					
11.	CNO Asielzoekers / Uithuisplaatsing statushouders	PM					
12.	Huisvestingsbeleid bestuurlijke dialoog	PM					
13.	Verlofsparen	PM					
14.	Stichting Waarborgfonds Veiligheidsregio's	PM					
				1.000.000	**645.833**	**195.833**	**270.833**

- **CAO ontwikkelingen 2023:** In de begroting 2023 hebben wij een loonkostenstijging verwerkt van 2,8%, zijnde € 823.820 die volledig gedekt wordt door de indexering van de gemeente bijdrage. Dit is conform de wens van het AB zoals uitgesproken in de vergadering van 2 december 2022.

  Recent is er een principeakkoord gesloten met de vakbonden inzake een nieuwe CAO. Dat heeft ertoe geleid dat er een loonstijging is afgesproken van ca. 10%. Dit kent een structurele doorwerking naar 2024 en verder De kosten die hiermee gepaard gaan bedrag ca. € 2.917.000. Deze loonstijging wordt niet volledig gecompenseerd door de indexering van de gemeentelijke bijdrage. Hierdoor voorzien wij een structureel tekort op de loonkosten van € 2.093.180 (€ 2.917.000 - € 823.820) dat nog wel beïnvloed wordt door het definitieve indexcijfer conform de CPB Kerngegevenstabel MEV met als peildatum september 2023.

  De verwachting is dat het loonindexcijfer 2023 (nu gerekend met 2,8%) behoorlijk zal stijgen richting de septembercirculaire waardoor het structureel tekort op de loonkosten ook fors zal dalen. Het structureel tekort op de loonkosten zal worden berekend na bekendwording van de CPB Kerngegevenstabel MEV met als peildatum september 2023.

- **Energiekosten:** De huidige inflatiecijfers zijn zoals verondersteld bekend hoog en kennen een behoorlijke impact op de uitgaven van VRZL in 2023, vooral op het gebied van energiekosten. In 2022 was hier ook al sprake van, echter gelet op het uitgavenpatroon in de voorbije jaren, hoezeer ook beïnvloed door incidentele en bijzondere omstandigheden (COVID-19 etc.), zullen we de "gemiste" prijscompensatie nu niet vertalen in een aanvullende stijging van de gemeentelijke bijdrage, boven

de stijging die nu conform de indexatiesystematiek is gerealiseerd. Het is immers van belang om oog te hebben voor de financiële vraagstukken bij gemeenten.

VRZL verwacht voor 2023 een aanzienlijk tekort op de begroting als gevolg van de hogere energiekosten en de oplopende inflatie. De energiekosten volgens de begroting 2022 bedroegen € 700.000. Op basis van de aanbesteding energie blijkt dat de energiekosten voor 2023 uitkomen op € 2.100.000. Het prijsindexcijfer 2023 volgens de kerngegevenstabel MEV 2023 (september 2022) bedraagt 5,9%.

De totale energiekosten die gedekt worden uit de reguliere bijdrage gemeenten bedraagt dus € 700.000 x 1,059 = € 741.300. Met de verwachte energiekosten 2023 resulteert dit in een tekort op de energiekosten in de begroting 2023 van € 1.358.700 (€ 2.100.000 - € 741.300). Energiekosten die niet gedekt worden uit de geïndexeerde bijdrage gemeente 2023.

Het kabinet gaat bij de Voorjaarsnota 2023 vanwege de uitzonderlijke stijging van de prijzen extra accres uitkeren aan het gemeentefonds voor de prijsbijstelling 2022. Het precieze bedrag is nog niet bekend, maar het leidt naar schatting tot gemiddeld € 270 miljoen extra accres vanaf het jaar 2023. Dit heeft het kabinet bij de najaarsnota besloten.

Vanwege de uitzonderlijke stijging van de prijzen sinds het uitkeren van de prijsbijstelling voor het jaar 2022 met de meicirculaire, wijkt het kabinet eenmalig af van de reguliere systematiek. Bij de Voorjaarsnota 2023 en dus de Meicirculaire 2023 wil het kabinet nu een extra prijsbijstelling uitkeren die terugkijkt naar het jaar 2022. Dit extra accres wordt dan gebaseerd op de desbetreffende indices voor prijsontwikkelingen voor het jaar 2022 van het Centraal Economisch Plan 2023. De extra middelen die gemeenten hiervoor gaan ontvangen zijn mede ter compensatie van de extra energielasten van VRZL.

Met het geld kunnen gemeenten in 2023 onder andere de kosten opvangen voor het op de been houden van (semi)maatschappelijke organisaties die kampen met hoge energielasten, zoals de daklozenopvang, culturele instellingen, verenigingen en andere organisaties in de (semi)collectieve sector.

Deze mogelijke compensatie die we als VRZL nodig gaan hebben van de gemeenten kan nog wijzigen als het prijsindexcijfer en/of de werkelijke energiekosten wijzigen. De uiteindelijke extra compensatie zal worden berekend na bekendwording van de septembercirculaire 2023 en kennen een incidenteel karakter.

VRZL blijft uiteraard zoeken naar mogelijkheden om een stijging van de gemeentelijke bijdrage te beperken.

- **Vrijwilligheid:** Een landelijk thema is de Vrijwilligheid. Dit is aan verandering onderhevig en de gekozen verandering heeft een financiële impact. De oplossing die uiteindelijk gekozen zal worden heeft een sterke impact op financieel gebied, nog los van het feit of er rijksmiddelen voor beschikbaar komen. Dit impliceert een financieel risico voor de deelnemende gemeenten.

  Ten opzichte van 2022 is dit risico in 2023 gedaald van € 1.500.000 naar € 500.000 waarbij ook de kans dat dit risico zich voordoet is gedaald van 90% naar 75%.

De daling wordt veroorzaakt door het feit dat er een Contourennota Versterking Crisisbeheersing en Brandweerzorg is opgesteld die door de Tweede Kamer in 2023 wordt behandeld en waarbij ook middelen beschikbaar zullen worden gesteld voor brandweerzorg.

De verwachting is dat belangrijke thema's aan de orde zullen komen zoals de wijze van financiering en de hoogte daarvan, bestuurlijke verhoudingen en bevoegdheden, verankering van de rol van de veiligheidsregio's bij brandweerzorg, crisisbeheersing, bevolkingszorg en de taak van de GHOR.

- **Technologische ontwikkelingen:** De snelheid van technologische ontwikkelingen hebben steeds invloed op VRZL. Indien deze technologische ontwikkelingen elkaar snel opvolgen en daarmee leiden tot een implementatierisico kan dat een operationeel risico met zich meebrengen. Ten aanzien van 2022 is de kans dat dit zich voordoet in 2023 teruggebracht van 95% naar 50%, en daarmee het bedrag, aangezien wij hier als VRZL wel enige mate van invloed op hebben in de zin met welke snelheid wij deze technologische ontwikkelingen willen volgen.

- **Verduurzaming / milieu eisen**: Verduurzaming en milieu eisen worden regelmatig aangescherpt en deels ad hoc ingevoerd. Dit brengt het risico met zich mee dat er meer kosten gemaakt dienen te worden en mogelijkerwijs het buiten werking stellen van materieel. Ten opzichte van 2022 is dit risico gelijk gebleven. Verduurzaming is ook onderdeel van de bestuurlijke dialoog huisvesting. De effecten daarvan zullen in de toekomst meegenomen worden.

- **Datalekken / informatiebeveiliging:** De Algemene verordening gegevensbescherming (AVG) is een Europese verordening die de regels voor verwerking van persoonsgegevens door bedrijven en overheidsorganisaties in de hele Europese Unie standaardiseert en worden gemonitord door de Autoriteit Persoonsgegevens. Datalekken die ontstaan kunnen leiden tot het opleggen van een boete. Daarnaast is het van groot belang dat de informatiebeveiliging op orde is om zo beter bestand te zijn tegen cyberaanvallen door kwaadwillenden. Dit risico is ten opzichte van 2022 ongewijzigd gebleven. Indien VRZL het predicaat vitale organisatie gaat krijgen in de toekomst betekent dit dat onze informatiebeveiliging moet voldoen aan de BIO norm 5. Dit is de hoogste norm en kan structurele meerkosten met zich meebrengen die nu nog niet in te schatten zijn.

- **Krapte arbeidsmarkt**: Door de huidige krapte op de arbeidsmarkt koste het VRZL meer moeite om kwalitatief goede medewerkers aan te trekken binnen de programmalijnen en kan dit leiden tot meer salariskosten. Dit risico is ten opzichte van 2021 niet gewijzigd.

- **Omgevingswet**: Op 1 juli 2023 zou de Omgevingswet en Wet kwaliteitsborging voor het bouwen van kracht worden. Recent is bekend geworden dat dit uitgesteld is tot 1 januari 2024.

  De start van een periode van jaren waarin ook risicobeheersing gaat leren en ervaren wat exact de betekenis en impact van de nieuwe wet is. Denk aan de uitwerking van gewijzigde wettelijke taken en de uitwerking van processen en werkafspraken, die zijn opgesteld en afgestemd met ketenpartners, gemeenten en provincie.

  Ook moeten we ons vormen naar andere manieren van adviseren, bijvoorbeeld meer integraal en tijdens omgevingstafels. Met de inwerkingtreding van de omgevingswet verandert het stelsel van regelgeving voor de fysieke en gezonde leefomgeving. Deze wetgevingsoperatie heeft gevolgen voor overheden waaronder de veiligheidsregio's en de brandweer.

Ten opzichte van 2022 is in samenwerking met de teamleider Risicobeheersing gekeken naar dit risico en is besloten de impact en kans van dit risico bij te stellen in 2023. De Omgevingswet zal tot structurele meerkosten gaan leiden.

Gemeenschappelijke regelingen krijgen hier niet zelf een extra bijdrage voor van het rijk, deze kosten zijn onderdeel van de vergoeding die gemeenten extra ontvangen vanuit het gemeentefonds.

- **Wet open overheid (Woo)**: De Wet open overheid (Woo) is op 1 mei 2022 (deels) in werking getreden. Het doel van de Woo is overheden en semi-overheden transparanter te maken om zo het belang van openbaarheid van publieke informatie voor de democratische rechtsstaat, de burger, het bestuur en economische ontwikkeling beter te dienen. De wet wil bereiken dat overheidsinformatie beter vindbaar, uitwisselbaar, eenvoudig te ontsluiten en goed te archiveren is.

  Naast de Woo is er sprake van 'aanpalende' informatiewetgeving, reeds geldend of in behandeling, zoals de Wet modernisering elektronisch bestuurlijk verkeer (Wmebv) en de Archiefwet. De Woo (en andere i-wetten) brengt voor de veiligheidsregio een aantal verplichtingen met zich mee die zowel een juridische en technische opgave zijn, maar ook nopen tot een cultuurverandering. Met de implementatie van deze wetgeving hangen een aantal andere discussies/opgaven samen zoals het invoeren van elektronische handtekeningen, anonimiseren in openbaar te maken documenten en digitaal toegankelijk maken van documenten.

  De Wet Openbare Overheid zal tot structurele meerkosten gaan leiden. Gemeenschappelijke regelingen krijgen hier niet zelf een extra bijdrage voor van het rijk, deze kosten zijn onderdeel van de vergoeding die gemeenten extra ontvangen vanuit het gemeentefonds.

  Met de beschikbaarstelling van deze financiële middelen ondersteunt het Rijk gemeenten bij de implementatie en uitvoering van de Woo. De financiële middelen bestaan uit zowel incidentele als structurele middelen. De incidentele middelen (voor de periode 2022 tot en met 2026 € 24,98 miljoen per jaar) zijn bestemd voor het verbeteren van systemen, het opleiden van medewerkers en het aanpassen van processen en de organisatie.

  De structurele middelen (€ 21,03 miljoen in 2022, oplopend naar structureel € 42,06 miljoen vanaf 2026) zijn bedoeld voor de actieve openbaarmaking van de informatiecategorieën zoals genoemd in de Woo, het aanwijzen van een contactfunctionaris en het beheer en onderhoud van systemen.

- **Opvang ontheemden Oekraïne**: Op 14 juli 2022 heeft VRZL een aanvraag inzake een voorschotbijdrage conform het bekostigingsbesluit eerste opvang ontheemden uit Oekraïne ingediend bij het Ministerie van Justitie en Veiligheid voor een bedrag van € 3,0 miljoen. Op 7 oktober 2022 ontvingen wij het bericht dat deze aanvraag was goedgekeurd, echter duurde het tot 1 december 2022 voordat het subsidieloket de beschikking en uitbetaling had verwerkt.

  De aangevraagde voorschotbijdrage is bij lange na niet toereikend voor de gemaakte kosten door VRZL. De gemaakte kosten bedragen inmiddels ruim € 9,0 miljoen en VRZL zal deze kosten onder aftrek van het verstrekte voorschot claimen na vaststelling van de jaarrekening voorzien van een goedkeurende accountantsverklaring. Dit dient voor 15 juli 2023 plaats te vinden.

Conform het bekostigingsbesluit zullen de gemaakte kosten door VRZL volledig vergoed gaan worden door het Ministerie van Justitie en Veiligheid echter bestaat het risico dat we niet alle kosten volledig vergoed gaan krijgen hoewel we dit wel verwachten.

- **Crisisnoodopvang Asielzoekers (CNO):** Tot voor kort was er geen duidelijkheid inzake vergoeding van gemaakte kosten door VRZL met betrekking tot CNO. Het gaat hierbij om zowel kosten voor de opvang als om coördinatiekosten die worden gemaakt. Eind november ontvingen wij het bericht dat afgesproken is dat de veiligheidsregio's de daadwerkelijke kosten kunnen declareren en dat deze door het COA worden uitbetaald.

  Het is vervolgens aan het ministerie dat er voldoende budget voor COA beschikbaar is om deze betalingen te kunnen verrichten. VRZL gaat de gemaakte kosten 2022 ten aanzien van CNO declareren bij het COA. We verwachten dat alle door VRZL gemaakte kosten vergoed zullen worden.

- **Huisvestingsbeleid bestuurlijke dialoog**: Afgelopen jaar is samen met het algemeen bestuur intensief gesproken over een aantal thema's uit de bestuurlijke dialoog verantwoorde brandweerzorg 2024-2030. Benadrukt is het belang van de vrijwilligheid; vanuit het oogpunt van betaalbaarheid maar zeker ook vanuit inwoner-betrokkenheid. Daarbij heeft het algemeen bestuur aangegeven dat zij binnen de huidige financiële kaders wensen te blijven. Ten aanzien van het mogelijk veranderd beleid inzake huisvesting, zullen de financiële effecten en risico's apart worden beschouwd.

- **Verlofsparen:** Het BBV geeft aan dat er een voorziening moet worden opgenomen voor arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van niet gelijke omvang. Bij alle uren die conform de CAO als bron kunnen dienen voor het verlofsparen is sprake van een niet gelijke omvang van de opbouw en afbouw. Hierdoor is de jaarlijkse omvang van deze arbeidskosten gerelateerde verplichting niet gelijk.

  Voor deze uren moet dan ook een voorziening op de balans worden opgenomen. Deze verplichting tot het vormen van een voorziening geldt vanaf 2022. Het risico bestaat echter dat indien meer medewerkers binnen VRZL gebruik gaan maken hiervan met als doel verlofuren te sparen over een langere periode, wij hiervoor mogelijk een beroep zullen doen op deelnemende gemeenten VRZL aangezien voor deze autonome ontwikkeling geen ruimte is binnen de begroting van VRZL.

  Jaarlijks zal er per de datum 31 december een inventarisatie plaats vinden van medewerkers die hiervan gebruik hebben gemaakt, om zo het saldo te bepalen van het aantal verlofuren dat is overgeheveld of opgenomen vanuit het verlofsparen. Deze uren worden vervolgens financieel gemaakt conform de afgesproken systematiek met accountant.

- **Stichting Waarborgfonds Veiligheidsregio's**: Op 16 december 2022 heeft het Veiligheidsberaad het principebesluit genomen tot oprichting van de stichting waarborgfonds veiligheidsregio's (hierna: waarborgfonds), waarmee de veiligheidsregio's in ieder geval de niet-verzekerbare aanspraken na dienstongevallen in gezamenlijkheid kunnen dragen.

  De veiligheidsregio's hebben straks naast een waarborgfonds waarmee zij gezamenlijk de Landelijke Aanspraken na Dienstongevallen financieren voor zover deze niet verzekerd zijn een expertisebureau risicobeheer, waarmee zij collectief een ongevallenverzekering kunnen inkopen en per 1 januari 2024 deze schades kunnen afwikkelen.

Op termijn kunnen ook andersoortige risico's door dit expertisebureau worden opgepakt. Hiermee ontstaat een professionele organisatie die invulling geeft aan het risicobeheer van de veiligheidsregio's.

Naar verwachting levert de samenwerking in een waarborgfonds op termijn een besparing op doordat de verhouding schade-premie van de ongevallenverzekering ongeveer 1:2 is. Of dat ook gaat gelden voor VRZL is nu niet bekend aangezien eerst de hoogte en bijdrage hieraan bekend moeten zijn.

2.2.4 Beleid weerstandscapaciteit en risico's

Het weerstandsvermogen wordt, zoals hierboven is omschreven, bepaald als de verhouding tussen de weerstandscapaciteit en de risico's. Er wordt naar gestreefd dat de weerstandscapaciteit groter is dan de financiële omvang van de risico's. Cijfermatig betekent dit een weerstandsvermogen dat groter is dan 1. In de volgende tabel is hieraan nadere invulling gegeven.

VRZL heeft een kwantitatieve analyse gemaakt die meer inzicht in de risico's geeft. De kwantitatieve analyse zorgt er voor dat de risico's concreter worden omschreven. Daarnaast wordt duidelijker hoe de risico's zich ten opzichte van elkaar verhouden en wat het aandeel is in de totale risico-impact. De kwantitatieve analyse vereist ook meer specialistische kennis en is mede daardoor tijdrovender aangezien de risico's niet alleen in woorden maar ook in termen van impact en kans worden beschreven.

Weerstandsvermogen	Betekenis
> 2,0	Uitstekend
1,4 – 2,0	Ruim voldoende
1,0 – 1,4	Voldoende
0,8 – 1,0	Matig
0,6 – 0,8	Onvoldoende
< 0,6	Ruim onvoldoende

2.2.5 Bepaling weerstandsvermogen

Op 31 december 2022 is de weerstandcapaciteit als volgt (bedragen x € 1.000):

Omschrijving	31 december 2022
Algemene reserve Crisisbeheersing & Rampenbestrijding en Brandweerzorg	1.348
Algemene reserves GHOR	88
Totaal weerstandscapaciteit	1.436
Omschrijving	**31 december 2022**
Weerstandsvermogen	0,29

Op grond van deze cijfers kan worden geconcludeerd dat het geraamde weerstandsvermogen voor de veiligheidsregio als geheel **ruim onvoldoende** is.

2.2.6 Financiële kengetallen

Bedragen in onderstaande tabellen zijn x € 1.000.

1A	Netto Schuldquote [1]	Rekening 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
A	Vaste schulden	25.379	23.253	21.116	19.116	17.116	27.116
B	Netto vlottende schuld	13.631	7.772	7.000	7.000	7.000	7.000
C	Overlopende passiva	11.770	12.000	12.000	12.000	12.000	12.000
D	Financiële activa	-	-	-			-
E	Uitzettingen	25.018	25.000	18.000	18.000	18.000	18.000
F	Liquide middelen	140	134	150	150	150	150
G	Overlopende activa	447	607	500	500	500	500
H	Totale baten	66.633	60.929	62.147	63.390	64.658	65.951
	Netto schuldquote (A+B+C-D-E-F-G)/H*100%	**37,78%**	**28,37%**	**34,54%**	**30,71%**	**27,01%**	**41,65%**

1B	Netto Schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leni	Rekening 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
A	Vaste schulden	25.379	23.253	21.116	19.116	17.116	27.116
B	Netto vlottende schuld	13.631	7.772	7.000	7.000	7.000	7.000
C	Overlopende passiva	11.770	12.000	12.000	12.000	12.000	12.000
D	Financiële activa	-	-	-			-
E	Uitzettingen	25.018	25.000	18.000	18.000	18.000	18.000
F	Liquide middelen	140	134	150	150	150	150
G	Overlopende activa	447	607	500	500	500	500
H	Totale baten	66.633	60.929	62.147	63.390	65.658	65.951
	Netto schuldquote (A+B+C-D-E-F-G)/H*100%	**37,78%**	**28,37%**	**34,54%**	**30,71%**	**26,60%**	**41,65%**

2.	Solvabiliteitsratio [3]	Rekening 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
A	Eigen vermogen	4.789	4.460	4.550	3.550	2.650	1.850
B	Balanstotaal	63.224	60.200	55.000	55.000	55.000	65.000
	Solvabiliteit (A/B)*100%	**7,57%**	**7,41%**	**8,27%**	**6,45%**	**4,82%**	**2,85%**

3.	Structurele exploitatieruimte [4]	Rekening 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
A	Totale structurele lasten	54.748	58.556	60.406	62.554	63.927	65.970
B	Totale structurele baten	55.526	58.556	60.406	62.554	63.927	65.970
C	Totale structurele toevoegingen aan de reserves	4.032	4.153	4.278	4.406	4.538	4.674
D	Totale structurele onttrekkingen aan de reserves	3.295	3.200	4.208	5.302	5.470	5.428
E	Totale baten	66.633	58.556	60.406	62.554	63.927	65.970
	Structurele exploitatieruimte ((B-A) +(D-C))/E*100%	**0,06%**	**-1,63%**	**-0,12%**	**1,43%**	**1,46%**	**1,14%**

Toelichting financiële kengetallen:

De kengetallen zijn voor de Veiligheidsregio Zuid-Limburg minder van belang dan voor een gemeente. Dit heeft te maken met het feit dat de Veiligheidsregio Zuid-Limburg zelf niet de hoogte van haar eigen vermogen kan bepalen. Door het AB is op basis van de nota reserves en voorzieningen d.d. 14 oktober 2022 het besluit genomen dat de omvang van de algemene reserve van de Veiligheidsregio Zuid Limburg als onderdeel van de weerstandscapaciteit, te maximeren op 4% van de begrotingsomvang (exclusief mutaties in de reserves).

Daardoor zijn de kengetallen zoals solvabiliteit en netto schuldquote nauwelijks door de Veiligheidsregio Zuid-Limburg te beïnvloeden. Deze kengetallen zullen door het grote aandeel van het vreemd vermogen in het balanstotaal nooit een positief beeld geven.

De netto schuldquote geeft inzicht in het niveau van de schuldenlast van de medeoverheid ten opzichte van de eigen middelen. Het geeft zodoende een indicatie in welke mate de rentelasten en aflossingen op de exploitatie drukken. In 2020 zijn in het kader van de liquiditeitspositie van de Veiligheidsregio Zuid-Limburg en voor de financiering van de investeringen langlopende leningen afgesloten.
Na een stijging in 2020 als gevolg hiervan nemen vervolgens de vaste schulden als gevolg van aflossingen af en zijn er geen nieuwe langlopende leningen gepland. De netto schuldquote zien we dan ook procentueel vanaf 2022 dalen.

De solvabiliteitsratio geeft inzicht in de mate waarin de medeoverheid in staat is aan zijn financiële verplichtingen te voldoen. De solvabiliteitsratio voor de komende jaren is **dalende** mede als gevolg van het afnemen van de reserves en voorzieningen.

Het kengetal structurele exploitatieruimte is van belang om te kunnen beoordelen welke structurele ruimte een gemeente of provincie heeft om de eigen lasten te dragen, of welke structurele stijging van de baten of structurele daling van de lasten daarvoor nodig is. Voor de beoordeling van het structurele en reële evenwicht van de begroting wordt thans het onderscheid gemaakt tussen structurele en incidentele lasten. In de begroting zijn geen incidentele baten en lasten opgenomen. Dit om te voorkomen dat hierdoor structurele problemen ontstaan.

2.3 ONDERHOUD KAPITAALGOEDEREN

In deze paragraaf wordt inzicht gegeven in de realisatie van het beleid ten aanzien van onderhoud van kapitaalgoederen en de daaruit voortvloeiende financiële consequenties ten opzichte van de begroting. Het gaat hierbij tevens om het gewenste onderhoudsniveau, de (lange termijn) onderhoudsplanning voor alle belangrijke activa en het voorzieningenbeleid ter zake.

De kapitaalgoederen van VRZL concentreren zich binnen het programma Brandweerzorg. De kapitaalgoederen betreffen voertuigen, materieel en kazernes. Vervanging van kapitaalgoederen vindt plaats op basis van het meerjarige investeringsplan, op basis van wettelijke eisen of indien kwaliteitsverbetering daartoe aanleiding geeft. Een onderhoudsplan indiceert jaarlijks de kosten.

Beleidskader, uitvoering en financiële consequenties

In de financiële verordening is bepaald dat periodiek een actualisatie plaatsvindt van het meerjarig onderhoudsplan. Het onderhoudsplan voor de panden is in 2019 geactualiseerd. Op basis van dit onderhoudsplan is een voorziening groot onderhoud gevormd en worden de panden onderhouden. Er is een meerjarig investeringsplan opgesteld ten aanzien van de kapitaalgoederen. Op basis van het meerjarig investeringsplan zullen er vervangingsinvesteringen plaats vinden.

Op basis van het geactualiseerd onderhoudsplan zijn de panden onderhouden. De dotatie aan de voorziening groot onderhoud heeft plaatsgevonden op basis van het onderhoudsplan, de gerealiseerde onderhoudskosten worden onttrokken aan de voorziening.

In 2023 en 2024 zullen wij de uitkomsten van de bestuurlijke dialoog huisvesting verder uitwerken en zullen we ook de meerjarenonderhoudsplanningen (MJOP) van de kazernes actualiseren.

2.4 FINANCIERING

De financieringsparagraaf heeft als doel inzicht geven in het Treasury beleid en de beheersing van de financiële risico's. Het Treasury beleid van VRZL is gericht op het zo optimaal mogelijk financieren van de publieke taak, waarbij beperking van de financiële risico's centraal staat.
Deze financieringsparagraaf en het Treasurystatuut zijn belangrijke instrumenten voor transparantie in de financieringsfunctie.

Ingevolge de Wet Financiering Decentrale Overheden (Wet FIDO) moet de Veiligheidsregio beschikken over een Treasurystatuut. Op 27 maart 2014 is het Treasurystatuut Gemeenschappelijke Regeling Veiligheidsregio Zuid-Limburg vastgesteld.

Voor een actueel overzicht van de aangegane langlopende leningen verwijzen we naar het overzicht van de langlopende geldleningen. De bestuurlijke dialoog huisvesting kan met zich meebrengen dat we in de jaren 2023 en 2024 langlopende leningen gaan aantrekken, vooruitlopend op de invulling van het huisvestingsbeleid en de op dit moment geldende lage rentestand voor het aantrekken van leningen om zo de rentelast zo goed als mogelijk in te perken. Vanaf 2027 zullen we langlopende leningen aantrekken in verband met nieuwbouw van bestaande kazernes.

2.4.1 Kasgeldlimiet

De kasgeldlimiet geeft het renterisico op de korte termijn weer. Hieronder vallen alle kortlopende financieringen met een rente typische looptijd korter dan 1 jaar. De kasgeldlimiet wordt bepaald door een ministerieel vastgesteld percentage (8,2%) van de totale omvang van de begroting (lasten). Hiermee wordt de maximale hoogte aangegeven van de kort aan te trekken middelen. VRZL kent geen overschrijding van de kasgeldlimiet.

	Kasgeldlimiet	1e kw. 2024	2e kw. 2024	3e kw. 2024	4e kw. 2024	2024
	Omvang begroting (lasten) per 1 januari (grondslag)	62.147	62.147	62.147	62.147	62.147
1.	**Toegestane kasgeldlimiet**					
	- in procenten van de grondslag	8,20%	8,20%	8,20%	8,20%	8,20%
	- in bedrag	5.096	5.096	5.096	5.096	5.096
2.	**Gemiddelde omvang vlottende korte schuld**					
	Opgenomen gelden < 1 jaar	19.000	19.000	19.000	19.000	19.000
	Schuld in rekening courant	-	-	-	-	-
	Gestorte gelden door derden < 1 jaar	-	-	-	-	-
	Overige geldleningen niet zijnde vaste schuld	-	-	-	-	-
3.	**Vlottende middelen (gemiddeld kwartaal)**					
	Contante gelden in kas					
	Tegoeden in rekening courant	150	150	150	150	150
	Overige uitstaande gelden < 1 jaar	18.500	18.500	18.500	18.500	18.500
4.	**Toets kasgeldlimiet**					
	Totaal netto vlottende schuld (2 - 3)	350	350	350	350	350
	Toegestane kasgeldlimiet (1)	5.096	5.096	5.096	5.096	5.096
	Ruimte (+) / Overschrijding (-) (1- 4)	4.746	4.746	4.746	4.746	4.746

2.4.2 Renterisiconorm

De renterisiconorm heeft als doel om het renterisico bij herfinanciering te beheersen. Hoe meer de aflossing van de schuld in de tijd wordt verspreid, hoe minder gevoelig de begroting wordt voor renteschokken bij herfinanciering. De renterisiconorm houdt in, dat de jaarlijkse verplichte aflossingen en de renteherzieningen niet meer mogen bedragen dan 20% van het begrotingstotaal. Het begrotingstotaal komt daarbij in de plaats van de totale vaste schuld. De renterisiconorm heeft betrekking op uitsluitend het begrotingsjaar. VRZL kent geen overschrijding van de risiconorm waardoor renteschokken weinig tot geen effect hebben op de begroting en jaarrekening.

Hieronder wordt de renterisiconorm (modelstaat B) weergegeven.

Stap		Variabelen renterisiconorm	2024	2025	2026	2027
	1	Renteherzieningen	-	-	-	-
	2	Aflossingen	2.137	2.000	2.000	2.000
	3	Renterisico (1+2)	2.137	2.000	2.000	2.000
	4	Renterisiconorm	12.429	12.678	13.132	13.190
5a (4>3)		Ruimte onder renterisiconorm	10.292	10.678	11.132	11.190
5b (4<3)		Overschrijding risiconorm	-	-	-	-
Berekening renterisiconorm						
4a		Begrotingstotaal	62.147	63.390	65.658	65.951
4b		Percentage regeling	20%	20%	20%	20%
4= 4a*4b		Renterisiconorm	12.429	12.678	13.132	13.190

2.4.3 Renteschema

	Renteschema	2024
a	De externe rentelasten over de korte en lange financiering	430
b	De externe rentebaten	-
	Saldo rentelasten en rentebaten	**430**
c1	De rente die aan de grondexploitatie moet worden doorberekend	
c2	De rente van projectfinanciering die aan het betreffende taakveld moet worden toegerekend	
c3	De rentebaat van doorverstrekte leningen indien daar een specifieke lening voor is aangetrokken, die aan het betreffende taakveld moet worden toegerekend	
	Aan taakvelden toe te rekenen externe rente	**430**
d1	Rente over eigen vermogen	-
d2	Rente over voorzieningen	-
	Totaal aan taakvelden toe te rekenen rente	**430**
e	**De aan taakvelden toegerekende rente (renteomslag)**	
f	**Renteresultaat op het taakveld Treasury**	**430**

Liquiditeitenbeheer

In 2022 waren er bij VRZL voldoende liquiditeiten. De verwachting is dat dit ook voor 2023 en 2024 zo zal zijn.

Vaste geldleningen

Ultimo 2022 had VRZL negen langlopende geldleningen met een totale waarde van € 25,4 miljoen. Voor een uitgebreide toelichting op deze leningen, wordt verwezen naar het bijgevoegd overzicht van langlopende geldleningen.

Schatkistbankieren

Aangezien de VRZL geen contracten en/of beleggingen heeft die na 4 juni 2012 zijn aangegaan, heeft de VRZL geen nadelige consequenties hiervan ondervonden. Op grond van de regeling Schatkistbankieren decentrale overheden zijn openbare lichamen verplicht om hun overtollige liquiditeit aan te houden in de schatkist bij het rijk. Deze regeling is ingesteld met als doel dat de totale gerapporteerde EMU-schuld van Nederland lager is. Vorenstaande is van belang in relatie tot de door de Europese Unie gestelde maximum EMU-schuld van 60% van het BBP.

Voor de omvang van de op bankrekeningen van VRZL aan te houden liquide middelen geldt het drempelbedrag uit de hiervoor genoemde regeling. Elk kwartaal dient het gemiddelde saldo van de bankrekeningen van uw organisatie te worden berekend. Indien dit saldo het drempelbedrag overschrijdt, moet het meerdere gestort worden in de schatkist bij het rijk. Het drempelbedrag bedraagt bij een begrotingstotaal tot € 500 miljoen, hetgeen voor VRZL van toepassing is, 0,75% van het begrotingstotaal. Uit een recente evaluatie van de regeling is gebleken dat het huidige drempelbedrag te krap is. Voor decentrale overheden met een begrotingstotaal tot € 500 miljoen is de drempel voor het verplicht schatkistbankieren derhalve per 1 juli 2021 verhoogd naar 2% van het begrotingstotaal met een absoluut minimum van € 1 miljoen.

Berekening benutting drempelbedrag Schatkistbankieren (bedragen x € 1000)					
		Verslagjaar			
(1)	**Drempelbedrag**	**1.243**			
		Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
(2)	**Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen**	**150**	**150**	**150**	**150**
(3a) = (1) > (2)	Ruimte onder het drempelbedrag	1.093	1.093	1.093	1.093
(3b) = (2) > (1)	Overschrijding van het drempelbedrag	-	-	-	-
(1) Berekening drempelbedrag					
		Verslagjaar			
(4a)	Begrotingstotaal verslagjaar	62.147			
(4b)	Het deel van het begrotingstotaal dat kleiner of gelijk is aan € 500 miljoen	62.147			
(4c)	Het deel van het begrotingstotaal dat de € 500 miljoen te boven gaat	-			
(1) = (4b)*0,02 + (4c)*0,002 met een minimum van € 1 mln.	Drempelbedrag	1.243			
(2) Berekening kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen					
		Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
(5a)	Som van de per dag buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen (negatieve bedragen tellen als nihil)	13.500	13.650	13.800	13.800
(5b)	Dagen in het kwartaal	90	91	92	92
(2) - (5a) / (5b)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	150	150	150	150

EMU-saldo

Om deel te kunnen nemen aan de Economische Monetaire Unie (EMU) moeten aangesloten landen onder meer voldoen aan het criterium dat de overheidsschuld (EMU-schuld) lager moet zijn dan 60% van het Bruto Binnenlands Product (BBP). Tevens moet het begrotingstekort (EMU-saldo) lager zijn dan 3% van het BBP.

Het EMU-saldo wordt berekend op kasbasis, terwijl VRZL zelf met het stelsel van baten en lasten werkt en op basis daarvan ook haar saldo bepaalt. Deze saldi kunnen dan ook sterk uiteenlopen. Dat VRZL toch het EMU-saldo moet presenteren heeft te maken met de afspraken in Europa over de maximaal toegestane tekorten in de collectieve sector in de landen van de euro. Ook de EMU-saldi van de decentrale overheden tellen daarbij mee. Het EMU- saldo wordt nu nog centraal doorgegeven aan het CBS en telt nog niet mee bij de afzonderlijke gemeenten.

2.5 BEDRIJFSVOERING

In deze paragraaf worden de beleidsvoornemens betreffende de volgende onderwerpen behandeld:

- Investeringsbeleid
- Organisatiestructuur
- Financiële rechtmatigheidsverantwoording
- Informatisering en automatisering

2.5.1 Wie zijn wij?

Waar de programma's brandweerzorg en C&R invulling geven aan de primaire processen, geeft bedrijfsvoering invulling aan de ondersteunende processen. Bedrijfsvoering is een belangrijke partner van de programma's en draagt bij aan de professionaliteit van de organisatie. Bedrijfsvoering staat ten dienste van de primaire processen met betrekking tot brandweerzorg en C&R en levert gevraagd en ongevraagd advies om deze processen te bevorderen en te verbeteren.

Daarnaast heeft bedrijfsvoering (eigen) expertise die van belang is bij het uitzetten van de koers voor de lange(re) termijn. Denk hierbij onder andere aan het vormen van beleid en het aanleveren van relevante en betrouwbare managementinformatie aan de hand waarvan de organisatie (bij)gestuurd kan worden. Binnen bedrijfsvoering kennen wij de onderstaande teams:

- Personeel en Organisatieontwikkeling (P & O)
- ICT, Automatisering en Facilitaire zaken (I, A en F)
- Bestuurs- en Directieondersteuning (BDO)
- Financiën en Inkoop (F & I)

Concern-control heeft een brede scope en is primair op directie en bestuur gericht. Concern-control is onder directe aansturing van de directeur van VRZL geplaatst. De controller heeft een onafhankelijke positie die hem in staat stelt direct aan het dagelijks bestuur te rapporteren.

Investeringsbeleid

Voor 2024 en volgende jaren staan investeringen gepland conform het meerjareninvesteringsplan dat onderdeel is van de begroting.

Organisatiestructuur

De volgende onderdelen worden benoemd:

- Bestuur: Conform de wettelijke bepaling in de Wet gemeenschappelijke regelingen bestaat de bestuursstructuur uit een algemeen bestuur en een dagelijks bestuur. De gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio Zuid-Limburg heeft middels een bestuursovereenkomst de uitvoering van de taken overgedragen aan de Veiligheidsregio Zuid-Limburg. Het Bestuur van de gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio Zuid-Limburg blijft eindverantwoordelijk voor het beleid en de uitvoering van de taken.
- Directie: De directie bestaat in 2024 uit twee leden en is gezamenlijk verantwoordelijk voor de dagelijkse leiding en het beheer van de organisatie en legt hiervoor verantwoording af aan het dagelijks bestuur. Daarbij heeft de directeur de eindverantwoordelijkheid
- Programmalijnen: Onder de directie vallen drie programmalijnen namelijk het programma Crisisbeheersing en Rampenbestrijding, het programma Brandweerzorg en het programma Bedrijfsvoering.

Financiële rechtmatigheidsverantwoording
Het interne controleplan zal er ook in 2024 er op gericht zijn dat er een rechtmatigheidsverantwoording afgegeven kan worden. In 2022 en 2023 is hier op geïnvesteerd zodat we al een cyclus hebben gedraaid ten behoeve van deze rechtmatigheidsverantwoording.

Informatisering en automatisering
In verband met de implementatie van de BIO-norm inzake informatiebeveiliging zien wij een sterke stijging van de structurele kosten op ons af komen. Veel is echter ook nog onzeker. Het benodigde niveau van informatiebeveiliging is nog onderwerp van landelijke discussie, evenals in welke mate we dit samen met andere veiligheidsregio's kunnen organiseren. Tot slot is nog niet bekend of we vanuit het Rijk een extra bijdrage gaan ontvangen voor dit onderwerp.

2.5.2 Wat willen we bereiken?
Bedrijfsvoering wil vanuit vakmanschap en betrokkenheid de verbindende partner zijn in het voeren van het bedrijf. Wij leveren proactief de juiste producten en diensten gericht op permanente verbetering. We doen dat sinds 2022 gestructureerd als één programma en op basis van drie pijlers:

- Ontwikkeling: beleid, projecten en advies
- Regievoering: Planning & Control en besluitvormingsproces
- Dienstverlening: zowel aan leidinggevenden alsook aan gebruikers

We helpen/ ondersteunen/ adviseren de primaire programma's om het geheel van personele, financiële en materiële middelen duurzaam efficiënt en effectief in te zetten om de rol en positie van maatschappelijk verbonden partner in het veiligheidsveld te kunnen blijven invullen. Daarnaast hebben we eigen taken en verantwoordelijkheden. De benoemde drie pijlers zullen gedurende de komende jaren verder doorontwikkeld worden.

Kwaliteitszorg
Waar Kwaliteitszorg tot nu toe alleen bij het programma C&R een expliciet onderdeel is geweest, willen we Kwaliteitszorg vanaf 2024 een organisatie breed onderdeel maken. De ontwikkeling van een uniform kwaliteitszorgsysteem, waar de veiligheidsregio's gezamenlijk voor aan de lat staan, is daar een voorbeeld van.

2.5.3 Wat gaan we daarvoor doen?
VRZL heeft de afgelopen tien jaar grote ontwikkelingen doorgemaakt op het gebied van organisatievorm en de omvang van het takenpakket. De beheersing daarvan en daarmee van het behoud van de samenhang op organisatieniveau vraagt om voortdurende aandacht. Dat is geen ongewone opgave. Net als alle overheidsorganisaties in Nederland richten ook wij ons de komende periode op bedrijfsvoeringsprocessen zoals kostenbeheersing, informatiemanagement, informatieveiligheid, relatiemanagement en innovatiekracht. Hieronder belichten we een aantal specifieke thema's.

Bedrijfsvoering algemeen
Tot 1 juli 2022 waren de verschillende teams die nu samen bedrijfsvoering vormen losse teams met een eigen verantwoordelijkheid. Die eigen verantwoordelijkheden zijn gebleven, maar de medewerkers en teamleiders hebben samengewerkt aan één bedrijfsvoeringsfilosofie. Hoe willen we de dienstverlening met en naar de andere programma's efficiënter vormgeven? In samenspraak met de programma's Brandweerzorg en C&R hebben we een filosofie opgesteld die we de komende jaren in- en uitvoeren.

Bij de doorontwikkeling van de bedrijfsvoeringsfilosofie is de samenwerking met de primaire programma's van belang. De behoeftestelling vanuit die primaire programma's in combinatie met de expertise binnen de bedrijfsvoering teams maakt dat de organisatie in de gewenste richting kan door ontwikkelen. Een richting waarbij we in gezamenlijkheid invulling geven aan de (be)sturende en ondersteunende processen.

Het is gebleken dat medewerkers binnen bedrijfsvoering werken met systemen die elkaar onvoldoende 'begrijpen'. Sommige systemen zijn verouderd en leveranciers ondersteunen ze steeds minder. Tijd dus om ook binnen dit programma met de tijd mee te gaan en te komen tot één bedrijfsvoering ondersteunend systeem. Naar verwachting vindt de aanbesteding hiervan plaats in 2023 en de invoering in 2024/2025, zodat de werkzaamheden van bedrijfsvoering efficiënter kunnen plaatsvinden. Daardoor is er vanaf 2024 meer stuurinformatie beschikbaar waardoor VRZL beter nog beter in control komt.

Team Personeel en Organisatie (P & O)
Team P&O staat in 2024 een aantal stevige uitdagingen te wachten. Het voorziene tweede loopbaanbeleid voor brandweermedewerkers die tegen de twintig jaar restrictie aanlopen, vraagt aandacht en capaciteit. In 2026 moeten de eerste medewerkers die vanaf 2006 bij incidentbestrijding in dienst zijn getreden een tweede loopbaan uitvoeren.

Vitaal en veerkrachtig P&O beleid
We willen een professionele, vitale en veerkrachtige organisatie zijn. Aandacht voor onze medewerkers is alleen daarom al belangrijk. Door een inspirerende en veilige werkomgeving te bieden en bij te dragen aan het huidige en toekomstige (werk)geluk van medewerkers, blijven we een gewilde werkgever. Krapte is een serieus probleem op de arbeidsmarkt, waarbij in onze regio de potentiële beroepsbevolking al jaren structureel harder daalt en ouder is dan in de rest van Nederland. Daarnaast neemt de omloopsnelheid van kennis alsmaar toe en zijn jongeren veel meer op zoek naar zingeving. Ze willen bij een organisatie werken die waarde creëert. In 2024 zal verdiepend worden ingezet op het onderwerp recruitment en employer branding.

Strategische personeelsplanning
We willen ons vitale en veerkrachtig P&O-beleid voortzetten en aanscherpen. We gaan aan de slag met strategische personeelsplanning om te werken aan onze toekomstbestendigheid. Hoe verbinden we de ambities van de organisatie met de uitdagingen die op ons afkomen?
We nemen de externe en interne ontwikkelingen, strategie en ambitie van VRZL als basis en kijken of het huidige personeelsbestand daarbij past. We gaan ook aan de slag met HR-speerpunten en oplossingen. Strategische personeelsplanning heeft onder meer een relatie met de thema's werving, selectie, opleiding en talentmanagement.

Piketorganisatie
Veel van onze medewerkers vervullen gedeeltelijk een operationele piketrol. Een piketorganisatie is een constructie die bestaat uit hulpverleners van verschillende disciplines. In een kantoorfunctie bijvoorbeeld dragen ze een pager. Wanneer de pager een signaal geeft, ruilen ze hun kantoorfunctie in voor een rol in de piketorganisatie om gezamenlijk een incident te bestrijden. Ook 's avonds, 's nachts en in de weekenden staan deze collega's paraat. Door alle in- en externe ontwikkelingen staat er steeds meer spanning op de kwaliteit en continuïteit van de piketorganisatie. De komende beleidsplanperiode onderzoeken we hoe we deze nog beter kunnen inrichten.

VRZL als lerende organisatie

VRZL is een lerende organisatie. Het team P&O heeft op basis van uitgesproken ambities in de programma's op dit onderdeel een online academie in de organisatie geborgd. Deze academie ondersteunt het leervermogen over de gehele breedte van de organisatie.

Team P&O richt zich in 2024 eveneens op de implementatie en borging van het nieuwe bedrijfsvoeringprogramma.

Team ICT, Automatisering en Facilitaire Zaken (I, A & F)

Team IA&F faciliteert de organisatie in de breedste zin van het woord. ICT en Automatisering zijn belangrijke randvoorwaarden om onze doelstellingen te realiseren. In 2023 treffen we voorbereidingen om te komen tot één ICT-omgeving voor VRZL. Door keuzes in het verleden is er nu sprake van twee omgevingen (BRWZL en VRZL) die beide op een andere plek worden geservicet. Dit maakt het lastig voor de organisatie om bijvoorbeeld documenten te delen, elkaars agenda's in te zien en binnen één applicatielandschap met elkaar samen te werken. In 2024 voeren we vernieuwingen in.

Zonder onze overige ambities tekort te willen doen, zijn er twee onderwerpen die de komende jaren extra aandacht verdienen:

1. Huisvesting: Huisvesting bestaat binnen de context van dit meerjarenbeleidsplan uit twee delen. Allereerst is er de verantwoordelijkheid voor de huisvesting van de organisatie. 26 kazernes en het Meld- en Coördinatiecentrum in Maastricht zorgen voor voldoende dynamiek in de huisvestingswerkzaamheden. De uitkomst van de bestuurlijke dialoog rondom huisvesting brengt straks veranderingen teweeg. Volgens de huidige inzichten zijn de brandweerkazernes in Gulpen-Wittem, Heerlen, Kerkrade in beeld voor (mogelijke) vervanging. Het tweede huisvestingsdeel bestaat uit de huisvesting van de bedrijfsvoering zelf. Die is nu verdeeld over vier locaties. In de komende beleidsplanperiode onderzoeken we of en hoe we onze ambitie kunnen verwezenlijken om tot één locatie te komen.
2. Informatieveiligheid: Door het toenemende aantal digitale aanvallen en datalekken vragen ook veiligheidsregio's zich af hoe het is gesteld met hun eigen veiligheid en die van hun stakeholders. Gebrek aan overzicht binnen de afzonderlijke regio's maar ook landelijk heeft ertoe geleid dat de afzonderlijke veiligheidsregio's samen de informatiebeveiliging hebben verhoogd. Het referentiekader is de Baseline Informatiebeveiliging Overheid (BIO). Dit is ook het basisnormenkader voor informatiebeveiliging binnen alle overheidslagen.
   De BIO heeft vijf niveaus, waarbij één het laagste en vijf het hoogste niveau is. Alle 25 veiligheidsregio's hebben in 2021 ingestemd met een inspanningsverplichting om niveau vier te bereiken voor 1 januari 2023. Redelijk snel werd al duidelijk dat dit voornemen niet realistisch was. Ook VRZL voldoet op dit moment niet aan BIO-niveau vier. Uit een analyse blijkt dat er nog veel werk aan de winkel is. Omdat BIO-niveau vier vraagt om een goed ingericht meetbaar stelsel, waarbij de gehele PCDA- of Plan-, Do-, Check-, Act-cyclus is doorlopen voor alle organisatieprocessen waarop de BIO-maatregelen zijn getoetst. Binnen VRZL zijn de bedrijfsprocessen pas gedeeltelijk uitgeschreven en actueel. De directie wil de aandacht eerst richten op de kritische processen. Zo kunnen we in de kortste tijd de grootste resultaten behalen om onze informatiebeveiliging te verbeteren.

Wat zijn onze ambities op het gebied van informatieveiligheid?

- Voortdurend risicoanalyses uitvoeren die leidend zijn voor besluitvorming en prioritering.
- Vastelling van een plan van aanpak waarin staat vermeld welk informatiebeveiligingsniveau haalbaar is, binnen welk tijdbestek realisatie haalbaar is, met als voorlopig einddoel niveau 4. Meteen na vaststelling van het plan vindt de invoering daarvan plaats.
- Uitbreiding samenwerking tussen de verschillende veiligheidsregio's om de BIO nog effectiever te maken. Er zijn al samenwerkingsgroepen gevormd om projecten uit te voeren en te besparen op kosten en menskracht. We willen nadrukkelijk deel blijven uitmaken van deze (landelijke) samenwerkingsverbanden.

Wat van invloed kan zijn op deze ambities is als veiligheidsregio's mogelijk deel gaan uitmaken van de vitale infrastructuur. Verhoging van de ambities is dan nodig om aan nieuwe eisen te voldoen.

Team Bestuurs- en Directieondersteuning (BDO)
Team BDO ondersteunt in brede zin ons bestuur en de directie. Een mooi resultaat van de afgelopen jaren is de verbeterde planning-en-control cyclus. In 2024 besteden we onze volle aandacht onder meer aan de wijzigingen van de gemeenschappelijke regeling vóór 1 juli 2024 en de gevolgen van de Wet open overheid.

Communicatie:
Los van wat is beschreven is onder risico- en crisiscommunicatie heeft ook communicatie volop ambities. Het communicatieteam begeleidt tevens de corporate communicatie (over de 'merken' Veiligheidsregio Zuid-Limburg en Brandweer Zuid-Limburg) en de interne communicatie over ontwikkelingen en processen binnen de gehele organisatie. Voorbeelden zijn de totstandkoming van publieksvriendelijke jaarverslagen, stukken en rapporten en de deelname in samenwerkingsprojecten zoals rondom Chemelot en binnen LINKS. Ook bewaakt het team de toegankelijkheid (websites en socials) en uniformiteit van de diverse communicatie-uitingen.

Team Financiën en Inkoop (F & I)
Het team F&I gaat zich de komende periode verder door ontwikkelen van financial control naar business control. Hierdoor zullen we vanuit de bedrijfsvoering in staat zijn nog beter ondersteuning te bieden aan de programma's C&R en Brandweerzorg. In combinatie met een nieuw bedrijfsvoeringspakket zal in de komende periode de nadruk komen te liggen op de doorontwikkeling van dashboards om de organisatie te voorzien van realtime stuurinformatie.

Hiervoor wordt een aanbestedingsprocedure opgestart. Het nieuwe bedrijfsvoeringspakket is een integraal ERP pakket ter vervanging van het huidige financieel en HRM pakket.
Daarnaast gaan we met dit nieuwe ERP systeem over tot de implementatie van het Purchase-to-Pay systeem welke voorziet in een bestelsysteem, contract-managementsysteem en de digitale afhandeling van het gehele inkoopproces. In de komende periode zullen ook de P&O processen worden ingeregeld in het nieuwe ERP systeem. Het nieuwe ERP systeem is toepasbaar voor de gehele bedrijfsvoering en zal leiden tot efficiëntere processen en tot lagere kosten.

Vanaf boekjaar 2023 is het bestuur verplicht een financiële rechtmatigheidsverantwoording op te nemen in de jaarrekening. De inrichting van de interne controle om dit mogelijk te maken zal de komende periode ook verder worden vormgegeven en doorontwikkeld.

In de complexe financiële omgeving van VRZL met tal van teams, kazernes en programma's is dat een echte uitdaging.

Kwaliteitszorg

In 2024 en de daaropvolgende jaren (beleidsperiode 2024-2027) zijn onze ambities op het gebied van kwaliteitszorg en lerend vermogen:

- Voorbereiding, uitvoering en opvolging van de nieuwe visitatie.
- Volgen, participeren in en opvolgen van landelijke ontwikkelingen op kwaliteitsgebied zoals de totstandkoming van een landelijk, uniform kwaliteitszorgsysteem.
- Invoering van procesgericht werken.
- Uitbreiding van de aanpak en ondersteuning bij evaluaties van niet-incidenten, zoals een beleids- of procesevaluatie.

2.5.4 Wat gaat het kosten?

Algemene dekkingsmiddelen	Rekening 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Baten						
Bijdrage gemeenten	45.371	46.600	48.000	49.500	51.000	52.500
Bijdrage gemeenten (FLO)	1.880	1.932	1.986	2.042	2.099	2.158
Bijdrage Rijk (BDUR)	6.288	6.400	6.500	6.650	6.800	6.950
Bijdrage Rijk (BDUR) extra	-	1.348	1.670	2.139	2.432	2.795
Totaal	**53.539**	**56.280**	**58.156**	**60.331**	**62.331**	**64.403**

Bedrijfsvoering (overhead)	Rekening 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Baten						
Overige inkomsten	377	200	200	200	200	200
Baten	**377**	**200**	**200**	**200**	**200**	**200**
Lasten						
Personeel	6.274	6.800	6.868	6.937	7.006	7.076
Opleiding, vorming en training	-	-	-	-	-	-
Kantoor	1.455	1.300	1.500	1.550	1.600	1.650
Automatisering	2.369	2.400	2.500	2.700	2.800	2.850
Huisvesting	-	-	-	-	-	-
Voertuigen	168	177	200	200	200	200
Materialen	46	51	50	50	50	50
Kapitaallasten	-	-	-			-
Lasten	**10.312**	**10.728**	**11.118**	**11.437**	**11.656**	**11.826**
Onvoorzien	-	10	10	10	10	10
Totaal	**-**	**10**	**10**	**10**	**10**	**10**
Dotatie voorzieningen	59	60	60	60	-	-
Onttrekking voorzieningen	-	-	-	-	-	-
Mutatie voorzieningen	**59**	**60**	**60**	**60**	**-**	**-**
Dotatie reserves		-	-	-	-	-
Onttrekking reserves	514	265	286	-	-	-
Mutatie reserves	**-514**	**-265**	**-286**	**-**	**-**	**-**
Resultaat	**-9.480**	**-10.333**	**-10.702**	**-11.307**	**-11.466**	**-11.636**

2.6 VERBONDEN PARTIJEN

Definitie

Een verbonden partij is een rechtspersoon waarin de gemeenschappelijke regeling zowel bestuurlijk als financieel een belang heeft. VRZL is een samenwerkingsverband op grond van de Wet veiligheidsregio's, waaraan de 16 Zuid-Limburgse gemeenten deelnemen. Vastgelegd is dat de deelnemende gemeenten er zorg voor dragen dat de Veiligheidsregio over voldoende middelen beschikt om aan haar verplichtingen te kunnen voldoen waarmee de exploitatie en het afdekken van financiële risico's gewaarborgd zijn.

Lijst van verbonden partijen

De Veiligheidsregio Zuid-Limburg participeert in de gemeenschappelijke regeling ICT Parkstad-IT als verbonden partij.

Verbonden partij	Belang	Doel	Ontwikkelingen
GEMEENSCHAPPELIJKE REGELINGEN			
Gemeenschappelijke regeling ICT Parkstad-IT	· Bestuurlijk verbonden via het algemeen bestuur van de Gemeenschappelijke Regeling. · Financieel verbonden via de bijdrage in de gemeenschappelijke kosten voor circa € 1,0 miljoen op jaarbasis. Deze kosten betreffen:	Het leveren van ICT-basisvoorziening d.m.v. technisch beheer.	VRZL neemt vanaf 2015 deel aan deze regeling en draagt naar rato van de afname van ICT-diensten bij aan de kosten van de gemeenschappelijke regeling ICT ter ondersteuning van de bedrijfsvoering.
	• Kosten van accounts en werkplekken		
	• Kosten van opslag		
	Overige diensten worden afgerekend op basis van overeenkomst.		

Vanuit financieel perspectief zijn de volgende cijfers relevant:

Verbonden partij			
GEMEENSCHAPPELIJKE REGELINGEN			
Gemeenschappelijke regeling ICT Parkstad-IT		**31 december 2021**	**31 december 2022**
	Eigen vermogen	-	-
	Vreemd vermogen	-	-
	Verwacht resultaat	-	-
	Risico's	Parkstad-IT functioneert zonder winstoogmerk. De kosten worden naar rato van afname van de dienstverlening verdeeld over de deelnemers. De bijdrage van de deelnemers op rekeningbasis is gelijk aan de geraamde bijdrage tenzij het resultaat in de jaarrekening van PIT met meer dan€ 250.000 afwijkt. In dat geval vindt verrekening met de deelnemers naar rato plaats. Resultaten binnen de bandbreedte van € 250.000, positief of negatief, lopen via de balans over naar een volgend exploitatiejaar. De bijdrage aan PIT wordt jaarlijks in de begroting van de VRZL geraamd.	

Overige aspecten samenwerking

Naast de verbonden partijen, zijn de volgende zaken van belang.

- Met de Politie is een convenant afgesloten waarin afspraken over de bijdrage van de politie aan de gezamenlijke risicobeheersing, Crisisbeheersing en Rampenbestrijding staan benoemd;
- Met de GGD Zuid-Limburg is een bestuursovereenkomst afgesloten waarin de afspraken rond de uitvoering van de GHOR-taken staan benoemd. De GHOR maakt organisatorisch deel uit van de afdeling Acute Zorg van de gemeenschappelijke regeling GGD Zuid-Limburg;
- In 2013 is met de colleges van de deelnemende gemeenten een overeenkomst gesloten waarin de taakoverdracht is geregeld rondom bevolkingszorg (voorbereiding en coördinatie). Deze is in 2021 geactualiseerd en opnieuw bestuurlijk bekrachtigd.;
- Verder is er een overeenkomst tot levering van diensten met Chemelot/Sitech. Dit betreft een samenwerking op het gebied van ongevalsbestrijding met gevaarlijke stoffen (gaspakkeninzet en schuimblussing). Door deze overeenkomst (per 1-1-2014) wordt voldaan aan de Wet veiligheidsregio's. In de afgelopen periode is binnen die samenwerking onder meer een gezamenlijk Drone-team ingericht.
- In 2022 is het startsein gegeven voor de meerjarige campagne Samen Veilig Rondom Chemelot. Onder deze benaming laten Chemelot, VRZL, gemeente Beek, gemeente Sittard-Geleen, gemeente Stein, provincie Limburg, brandweer, GGD Zuid Limburg en politie de komende jaren zien wat de risico's zijn van wonen in de omgeving van een chemisch industrieterrein. En wat Chemelot, overheden en hulpdiensten doen om die risico's te beperken. Ook is er uitgebreide aandacht voor wat omwonenden zelf kunnen doen bij incidenten. De veiligheidsbeleving van omwonenden verschilt van die van de bovengenoemde partijen. Daarom wordt de communicatie-inhoud in lijn gebracht met de communicatiebehoeften van specifiek omwonenden.
- Het LINKS-traject maakt deel uit van een Europees subsidieprogramma voor onderzoek en ontwikkeling. Daardoor kunnen Europese instellingen en overheidsorganisaties van elkaar leren en samen oplossingen zoeken voor vergelijkbare problemen. VRZL en Chemelot participeren in dit traject.

2.7 WET OPEN OVERHEID

De Wet open overheid (Woo) is op 1 mei 2022 (deels) in werking getreden. Het doel van de Woo is overheden en semi-overheden transparanter te maken om zo het belang van openbaarheid van publieke informatie voor de democratische rechtsstaat, de burger, het bestuur en economische ontwikkeling beter te dienen. De wet wil bereiken dat overheidsinformatie beter vindbaar, uitwisselbaar, eenvoudig te ontsluiten en goed te archiveren is. Naast de Woo is er sprake van 'aanpalende' informatiewetgeving, reeds geldend of in behandeling, zoals de Wet modernisering elektronisch bestuurlijk verkeer (Wmebv) en de Archiefwet.

De Woo (en andere i-wetten) brengt voor de veiligheidsregio een aantal verplichtingen met zich mee die zowel een juridische en technische opgave zijn, maar ook nopen tot een cultuurverandering. Met de implementatie van deze wetgeving hangen een aantal andere discussies/opgaven samen zoals het invoeren van elektronische handtekeningen, anonimiseren in openbaar te maken documenten en digitaal toegankelijk maken van documenten.

Voor 2024 volgt VRZL de vereisten die de Woo stelt, door de wettelijke fasering van de Woo te volgen, zoals actieve openbaarmaking van informatie op het landelijke Platform Open Overheidsinformatie (PLOOI) wanneer het Rijk dit gereed heeft.

DEEL B – FINANCIËLE BEGROTING

3.1 ALGEMENE UITGANGSPUNTEN FINANCIËLE BEGROTING

Bestaand beleid

Het uitgangspunt van de begroting 2024 en de meerjarenraming 2025-2027 is bestaand beleid. Voor deze uitgangspunten gelden de volgende kwaliteitseisen:

- De uitgangspunten dienen een voldoende realiteitsgehalte te hebben;
- De uitgangspunten die het begrotingsresultaat bepalen worden zoveel als mogelijk consequent toegepast;
- Beoogd wordt een zo goed mogelijk inzicht te verkrijgen in de ontwikkeling van de begrotingsresultaten van de opeenvolgende jaren.

Autonome ontwikkelingen:

- Lopend beleid wordt voortgezet; het nieuwe MJB 2024-2027 dient hier na vaststelling nog een plek in te krijgen.
- Er is slechts rekening gehouden met wijzigingen waarop de VRZL geen invloed of weinig keuze heeft;
- De Begroting 2024 is opgebouwd vanuit het bestaande, geaccordeerde, beleid. Voor nieuw beleid geldt het uitgangspunt van de integrale afweging, waarbij het Algemeen Bestuur, indien van toepassing na zienswijze van de gemeenteraden, het nieuwe beleid vaststelt.

Algemene uitgangspunten

Voor de begroting 2024 geldt onderstaande programma indeling;

1. Programma Crisisbeheersing en Rampenbestrijding
2. Programma Brandweerzorg
3. Programma bedrijfsvoering

Financieel beleid

Overeenkomstig de Gemeentewet dient de VRZL te beschikken over een structureel sluitende begroting, dan wel zal de meerjarenraming een financieel evenwicht moeten laten zien. Voor zover hier geen sprake van is, zal de VRZL onder preventief toezicht komen te staan van de provincie. De algemene uitgangspunten van het te volgen financieel beleid die van toepassing zijn op de begroting 2024 luiden als volgt:

- Wij streven naar een evenwichtige financiële situatie. De financiële kengetallen, zoals in de begroting worden opgenomen, geven daarbij inzicht in de financiële ontwikkelingen;
- De VRZL streeft naar een begroting welke structureel en reëel in evenwicht is en waarbij elke jaarschijf tenminste sluitend is.

Beleidsindicatoren

De beleidsindicatoren uit het Besluit Begroting en Verantwoording, zoals u die voor de gemeente kent, zijn niet van toepassing op de inhoudelijke taken van VRZL. Over de belangrijkste indicatoren op dit gebied wordt periodiek verantwoording afgelegd aan het bestuur van VRZL en deze zijn ook onderdeel van het jaaroverzicht 2024, financiële parameters begroting 2024 en meerjarenraming 2025-2027.

Financiële uitgangspunten

- De VZRL stelt jaarlijks een begroting op conform het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) gemeenten.
- Het begrotingsjaar loopt van 1 januari t/m 31 december.
- Er wordt jaarlijks een begroting opgesteld met daarin vermeld de inkomsten en uitgaven voor het komend boekjaar, welke is voorzien van een toelichting en de nodige specificaties, waaronder overzichten van de ramingen van bijdragen van de gemeenten en van de opbrengsten van de verrichtingen die op tariefbasis aan de gemeenten en derden in rekening worden gebracht.
- Bij het opstellen van de(concept) begroting wordt gebruik gemaakt van indexcijfers van het Centraal Planbureau die conform de Kerngegevenstabel MEV met peildatum september van enig jaar worden gepubliceerd.
- Een eventuele herrekening van de gemeentelijke bijdrage zal plaatsvinden op basis van de indexcijfers van het Centraal Planbureau die conform de Kerngegevenstabel MEV met peildatum september van enig jaar worden gepubliceerd, in het 4e kwartaal van het lopende jaar.
- Van de indexpercentages voor loon en materieel wordt een gemiddelde index berekend op basis waarvan de opbrengsten c.q. de gemeentelijke bijdrage zal worden geïndexeerd. Dit gemiddelde wordt berekend op basis van de volgende verhouding tussen de loonkosten en de materiële kosten: 2/3 loonkosten – 1/3 prijzen.
- De begroting wordt op hoofdproductniveau opgesteld.
- Vaststelling van de begroting door het Algemeen Bestuur gebeurt op programmaniveau waarbij de productbegroting ter informatie is toegevoegd.
- De VRZL gebruikt voor de meerjarenraming geen index percentage.
- Basis voor de begroting 2024 vormt de vastgestelde begroting 2023.
- De uitkomsten op basis van de bestuurlijke dialoog Huisvesting kennen een financiële component die in deze begroting (nog) niet zijn meegenomen.

Autonome ontwikkelingen met een financiële impact op VRZL

Onderstaand benoemen wij enkele autonome ontwikkelingen waarop VRZL geen invloed heeft maar die een financiële component kennen die niet vanuit de bestaande begroting gefinancierd kunnen worden.

- **CAO lonen:** In de begroting 2023 hebben wij een loonkostenstijging verwerkt van 2,8%, zijnde € 823.820 die volledig gedekt wordt door de indexering van de gemeente bijdrage. Dit is conform de wens van het AB zoals uitgesproken in de vergadering van 2 december 2022.

  Recent is er een principeakkoord gesloten met de vakbonden inzake een nieuwe CAO. Dat heeft ertoe geleid dat er een loonstijging is afgesproken van ca. 10%. Dit kent een structurele doorwerking naar 2024 en verder De kosten die hiermee gepaard gaan bedrag ca. € 2.875.000. Deze loonstijging wordt niet volledig gecompenseerd door de indexering van de gemeentelijke bijdrage. Hierdoor voorzien wij een structureel tekort op de loonkosten van € 2.051.180 (€ 2.875.000 - € 823.820) dat nog wel beïnvloed wordt door het definitieve indexcijfer conform de CPB Kerngegevenstabel MEV met als peildatum september 2023.

  De verwachting is dat het loonindexcijfer 2023 (nu gerekend met 2,8%) behoorlijk zal stijgen richting de septembercirculaire waardoor het structureel tekort op de loonkosten ook fors zal dalen. Het structureel tekort op de loonkosten zal worden berekend na bekendwording van de CPB Kerngegevenstabel MEV met als peildatum september 2023.

Als er geen compensatie wordt verkregen voor het verschil van de werkelijke loonkosten en de indexering op basis van de CPB Kerngegevenstabel MEV met peildatum september 2023, zal het structureel tekort verwerkt worden in het resultaat. Dat heeft tot gevolg dat de algemene reserve uitgeput zal worden en VRZL daarmee geen weerstandsvermogen heeft om de risico's te mitigeren.

- **Energiekosten:** De huidige inflatiecijfers zijn zoals verondersteld bekend hoog en kennen een behoorlijke impact op de uitgaven van VRZL in 2023, vooral op het gebied van energiekosten. In 2022 was hier ook al sprake van, echter gelet op het uitgavenpatroon in de voorbije jaren, hoezeer ook beïnvloed door incidentele en bijzondere omstandigheden (COVID-19 etc.), hebben we de "gemiste" prijscompensatie niet vertaald in een aanvullende stijging van de gemeentelijke bijdrage, boven de stijging die nu conform de indexatiesystematiek is gerealiseerd. Het is immers van belang om oog te hebben voor de financiële vraagstukken bij gemeenten.

  VRZL verwacht voor 2023 een aanzienlijk tekort op de begroting als gevolg van de hogere energiekosten en de oplopende inflatie. De energiekosten volgens de begroting 2022 bedroegen € 700.000. Op basis van de aanbesteding energie blijkt dat de energiekosten voor 2023 uitkomen op € 2.100.000. Het prijsindexcijfer 2023 volgens de kerngegevenstabel MEV 2023 (september 2022) bedraagt 5,9%.

  De totale energiekosten die gedekt worden uit de reguliere bijdrage gemeenten bedraagt dus € 700.000 x 1,059 = € 741.300. Met de verwachte energiekosten 2023 resulteert dit in een tekort op de energiekosten in de begroting 2023 van € 1.358.700 (€ 2.100.000 - € 741.300). Energiekosten die niet gedekt worden uit de geïndexeerde bijdrage gemeente 2023.

  Het kabinet gaat bij de Voorjaarsnota 2023 vanwege de uitzonderlijke stijging van de prijzen extra accres uitkeren aan het gemeentefonds voor de prijsbijstelling 2022. Het precieze bedrag is nog niet bekend, maar het leidt naar schatting tot gemiddeld € 270 miljoen extra accres vanaf het jaar 2023. Dit heeft het kabinet bij de najaarsnota besloten.

  Vanwege de uitzonderlijke stijging van de prijzen sinds het uitkeren van de prijsbijstelling voor het jaar 2022 met de meicirculaire, wijkt het kabinet eenmalig af van de reguliere systematiek. Bij de Voorjaarsnota 2023 en dus de Meicirculaire 2023 wil het kabinet nu een extra prijsbijstelling uitkeren die terugkijkt naar het jaar 2022. Dit extra accres wordt dan gebaseerd op de desbetreffende indices voor prijsontwikkelingen voor het jaar 2022 van het Centraal Economisch Plan 2023. De extra middelen die gemeenten hiervoor gaan ontvangen zijn mede ter compensatie van de extra energielasten van VRZL.

  Op basis van de verwachte energiekosten 2023 en inschatting van het prijsindexcijfer 2023, zal VRZL het begrote tekort op de energielasten 2023 van € 1.358.700 extra laten compenseren door de gemeenten in 2023. Met het geld kunnen gemeenten in 2023 onder andere de kosten opvangen voor het op de been houden van (semi)maatschappelijke organisaties die kampen met hoge energielasten, zoals de daklozenopvang, culturele instellingen, verenigingen en andere organisaties in de (semi)collectieve sector.

  Omdat de situatie per instelling verschilt, kunnen gemeenten met deze extra middelen zorgen voor maatwerk om te voorkomen dat instellingen in de problemen komen door de hogere kosten. Deze extra compensatie die we als VRZL nodig gaan hebben van de gemeenten kan nog wijzigen als het prijsindexcijfer en/of de werkelijke energiekosten wijzigen.

De uiteindelijke extra compensatie zal worden berekend na bekendwording van de CPB Kerngegevenstabel MEV met als peildatum september van enig jaar en kennen een incidenteel karakter.

Voor 2023 is de stijging van de energiekosten niet op te vangen zonder aanvullende middelen. VRZL blijft uiteraard zoeken naar mogelijkheden om de stijging van de gemeentelijke bijdrage te beperken. Het is afwachten wat de kosten gaan worden in 2024. Indien deze gelijk of wellicht hoger zijn dan in 2023 zullen we ook in 2024 een beroep doen op deelnemende gemeenten om deze incidentele kosten vergoed te krijgen aangezien deze niet binnen de begroting van VRZL opgevangen kunnen worden.

- **Omgevingswet**: Op 1 juli 2023 zou de Omgevingswet en Wet kwaliteitsborging voor het bouwen van kracht worden. Recent is bekend geworden dat dit uitgesteld is tot 1 januari 2024.

  De start van een periode van jaren waarin ook risicobeheersing gaat leren en ervaren wat exact de betekenis en impact van de nieuwe wet is. Denk aan de uitwerking van gewijzigde wettelijke taken en de uitwerking van processen en werkafspraken, die zijn opgesteld en afgestemd met ketenpartners, gemeenten en provincie.

  Ook moeten we ons vormen naar andere manieren van adviseren, bijvoorbeeld meer integraal en tijdens omgevingstafels. Met de inwerkingtreding van de omgevingswet verandert het stelsel van regelgeving voor de fysieke en gezonde leefomgeving. Deze wetgevingsoperatie heeft gevolgen voor overheden waaronder de veiligheidsregio's en de brandweer.

  De Omgevingswet zal tot structurele meerkosten gaan leiden. Gemeenschappelijke regelingen krijgen hier niet zelf een extra bijdrage voor van het rijk, deze kosten zijn onderdeel van de vergoeding die gemeenten extra ontvangen vanuit het gemeentefonds. Wij zullen daarom voor deze autonome ontwikkeling een beroep doen op deelnemende gemeenten VRZL.

- **Wet open overheid (WOO):** De Wet open overheid (Woo) is op 1 mei 2022 (deels) in werking getreden. Het doel van de Woo is overheden en semi-overheden transparanter te maken om zo het belang van openbaarheid van publieke informatie voor de democratische rechtsstaat, de burger, het bestuur en economische ontwikkeling beter te dienen. De wet wil bereiken dat overheidsinformatie beter vindbaar, uitwisselbaar, eenvoudig te ontsluiten en goed te archiveren is. Naast de Woo is er sprake van ‘aanpalende’ informatiewetgeving, reeds geldend of in behandeling, zoals de Wet modernisering elektronisch bestuurlijk verkeer (Wmebv) en de Archiefwet.

  De Woo (en andere i-wetten) brengt voor de veiligheidsregio een aantal verplichtingen met zich mee die zowel een juridische en technische opgave zijn, maar ook nopen tot een cultuurverandering. Met de implementatie van deze wetgeving hangen een aantal andere discussies/opgaven samen zoals het invoeren van elektronische handtekeningen, anonimiseren in openbaar te maken documenten en digitaal toegankelijk maken van documenten.

  De Wet Openbare Overheid zal tot structurele meerkosten gaan leiden. Gemeenschappelijke regelingen krijgen hier niet zelf een extra bijdrage voor van het rijk, deze kosten zijn onderdeel van de vergoeding die gemeenten extra ontvangen vanuit het gemeentefonds. Wij zullen daarom voor deze autonome ontwikkeling een beroep doen op deelnemende gemeenten VRZL. Het Rijk heeft immers financiële middelen ter beschikking gesteld aan gemeenten conform de meicirculaire gemeenten 2021.

Met de beschikbaarstelling van deze financiële middelen ondersteunt het Rijk gemeenten bij de implementatie en uitvoering van de Woo. Wij zullen daarom voor deze autonome ontwikkeling een beroep doen op deelnemende gemeenten VRZL.

3.2 OVERZICHT VAN BATEN EN LASTEN

Veiligheidsregio Zuid-Limburg (totaal)	Rekening 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Baten						
Bijdrage gemeenten	45.371	46.600	48.000	49.500	51.000	52.500
Bijdrage gemeenten (FLO)	1.880	1.932	1.986	2.042	2.099	2.158
Bijdrage Rijk (BDUR)	6.288	6.400	6.500	6.650	6.800	6.950
Bijdrage Rijk (BDUR) extra	-	1.348	1.670	2.139	2.432	2.795
Overige inkomsten	13.094	2.300	2.300	2.300	1.700	1.700
Totaal baten	**66.633**	**58.580**	**60.456**	**62.631**	**64.031**	**66.103**
Lasten						
Personeel	29.537	32.322	32.623	33.250	33.828	34.880
Opleiding, vorming en training	1.678	2.168	2.250	2.275	2.300	2.325
Kantoor	611	783	620	700	750	800
Automatisering	507	516	525	550	575	625
Huisvesting	14.072	3.420	3.450	3.725	4.300	4.725
Voertuigen	1.050	925	1.050	1.175	1.200	1.225
Materialen	1.179	961	1.200	1.325	1.350	1.375
Kapitaallasten	4.356	4.428	5.205	6.142	6.200	6.269
Totaal lasten	**52.990**	**45.523**	**46.923**	**49.142**	**50.503**	**52.224**
Overhead	10.312	10.728	11.118	11.437	11.656	11.826
Onvoorzien	-	10	10	10	10	10
Totaal	**10.312**	**10.738**	**11.128**	**11.447**	**11.666**	**11.836**
Dotatie voorzieningen	3.586	2.132	2.686	2.742	2.599	2.658
Onttrekking voorzieningen	-	-	-	-	-	-
Mutatie voorzieningen	**3.586**	**2.132**	**2.686**	**2.742**	**2.599**	**2.658**
Dotatie reserves	4.332	4.153	4.278	4.406	4.538	4.674
Onttrekking reserves	4.185	3.966	4.559	5.106	5.275	5.289
Mutatie reserves	**147**	**187**	**-281**	**-700**	**-737**	**-615**
Resultaat	**-402**	**-**	**-0**	**0**	**-0**	**-0**

3.3 UITEENZETTING VAN DE FINANCIËLE POSITIE

Voor de financiële positie is het van belang inzicht te hebben in de meerjarige ontwikkeling van de balansen.

Balansen (X € 1.000)	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**
Activa					
Materiele vaste activa	38.971	40.000	41.000	45.000	47.500
Financiele vaste activa	-	-	-	-	-
	38.971	**40.000**	**41.000**	**45.000**	**47.500**
Passiva					
Reserves	4.460	4.550	3.550	2.650	1.850
Voorzieningen	6.559	5.616	5.177	4.500	4.000
Vaste schulden	23.253	21.116	19.116	17.116	27.116
	34.272	**31.282**	**27.843**	**24.266**	**32.966**
Financieringstekort	***4.699***	***8.718***	***13.157***	***20.734***	***14.534***

3.4 OVERZICHT BATEN EN LASTEN PER TAAKVELD

Hieronder zijn voor de taakvelden die voor de Veiligheidsregio Zuid-Limburg relevant zijn de baten en lasten weergegeven. Alle bedragen x € 1.000.

Taakvelden		**Baten**			**Lasten**		
		2024	2025	2026	2024	2025	2026
0	**Bestuur en ondersteuning**						
0.4	Overhead, ondersteuning organisatie	200	200	200	11.128	11.447	11.666
0.5	Treasury	-	-	-	430	400	370
0.10	Mutaties reserves	4.559	5.106	5.275	4.278	4.406	4.538
0.11	Resultaat van de rekening van baten en lasten	-	-	-	-	-	-
Totaal taakveld 0 Bestuur en ondersteuning		**4.759**	**5.306**	**5.475**	**15.836**	**16.253**	**16.574**
1	**Veiligheid**	-	-	-	-	-	-
1.1	Crisisbeheersing en brandweer	60.256	62.431	63.831	49.179	51.484	52.732
Totaal taakveld 1 Veiligheid		**60.256**	**62.431**	**63.831**	**49.179**	**51.484**	**52.732**
Totaal taakvelden		***65.015***	***67.737***	***69.306***	***65.015***	***67.737***	***69.306***

3.5 OVERZICHT VAN BIJDRAGEN GEMEENTE

Overzicht bijdrage gemeenten	Bedragen	VRZL	GHOR
Begroting VRZL 2023 *bijdrage gemeenten regulier*	43.901.141	42.704.656	1.196.485
Afrekening index 2022 o.b.v. CPB kerngegevenstabel MEV peildatum september	2.059.683	2.059.683	-
Extra structurele bijdrage	560.000	560.000	-
Geraamde index 2024			
loonindex 2/3 basis MEV 2023 (3,0%)	906.486	906.486	-
prijsindex 1/3 basis MEV 2023 (3,0%)	453.243	453.243	-
	47.880.553	**46.684.068**	
Begroting VRZL 2023 *bijdrage gemeenten FLO*	1.932.079	1.932.079	-
index 2,8%	54.098	54.098	-
	1.986.177	**1.986.177**	**-**
Piket *bevolkingszorgpiket OVD-BZ* (geen index)	**39.500**	**39.500**	**-**
Opleidingen Crisisbeheersing en Rampenbestrijding (geen index)	**69.100**	**69.100**	**-**
Totaal begroting 2024	**49.975.330**	**48.778.845**	**1.196.485**

3.6 OVERZICHT VAN BIJDRAGEN PER DEELNEMENDE GEMEENTE 2024-2027

Gemeente	Bijdrage gemeente regulier	Bijdrage gemeente FLO	Bijdrage GHOR	Bijdrage opleidingskosten	Totale bijdrage 2024	Bijdrage 2025	Bijdrage 2026	Bijdrage 2027
Beek	1.166.909	49.604	31.795	1.726	1.250.034	1.287.243	1.326.132	1.365.062
Beekdaelen	2.471.476	105.060	72.033	3.655	2.652.224	2.726.339	2.808.707	2.891.159
Brunssum	2.033.277	86.433	55.739	3.007	2.178.456	2.242.952	2.310.716	2.378.549
Eijsden-Margraten	1.879.345	79.889	51.653	2.779	2.013.667	2.073.147	2.135.781	2.198.478
Gulpen-Wittem	1.267.707	53.889	28.402	1.875	1.351.872	1.398.435	1.440.684	1.482.977
Heerlen	7.002.741	297.680	174.507	10.356	7.485.285	7.724.877	7.958.260	8.191.882
Kerkrade	3.392.238	144.201	91.652	5.017	3.633.108	3.742.052	3.855.107	3.968.277
Landgraaf	2.439.684	103.709	75.024	3.608	2.622.025	2.691.269	2.772.577	2.853.969
Maastricht	10.709.069	455.233	243.509	15.838	11.423.648	11.813.408	12.170.312	12.527.583
Meerssen	1.243.144	52.845	37.716	1.838	1.335.543	1.371.339	1.412.770	1.454.243
Simpelveld	764.767	32.510	21.144	1.131	819.551	843.631	869.118	894.632
Sittard-Geleen	7.476.439	317.817	185.165	11.057	7.990.477	8.247.423	8.496.593	8.746.018
Stein	1.579.382	67.138	50.101	2.336	1.698.957	1.742.251	1.794.887	1.847.578
Vaals	926.374	39.379	20.248	1.370	987.371	1.021.903	1.052.776	1.083.682
Valkenburg aan de Geul	1.436.370	61.059	32.799	2.124	1.532.351	1.584.491	1.632.361	1.680.280
Voerendaal	934.648	39.731	24.999	1.382	1.000.761	1.031.031	1.062.180	1.093.362
Totaal	**46.723.568**	**1.986.177**	**1.196.485**	**69.100**	**49.975.330**	**51.541.790**	**53.098.960**	**54.657.731**

3.7 STAAT VAN RESERVES EN VOORZIENINGEN (X € 1.000)

Omschrijving	2023				2024			2025		
	ultimo	dotatie	onttrekking	ultimo	dotatie	onttrekking	ultimo	dotatie	onttrekking	ultimo
Algemene reserve	1.348	-	-	**1.348**	-	-	**1.348**	-	-	**1.348**
Algemene reserve GHOR	88	-	-	**88**	-	-	**88**	-	-	**88**
Ingroeireserve kapitaallasten	2.434	4.153	3.426	**3.161**	4.278	4.273	**3.166**	4.406	5.106	**2.466**
Reserve sociaal plan	-	-	-	**-**	-	-	**-**	-	-	**-**
Reserve frictiekosten	551	-	**265**	**286**	-	286	**-**	-	-	**-**
Reserve uitgestelde activiteiten COVID-19	250	-	250	**-**	-	-	**-**	-	-	**-**
Reserve doorontwikkeling VB	25	-	25	**-**	-	-	**-**	-	-	**-**
Bestemmingsreserve GHOR	94	-	-	**94**	-	-	**94**	-	-	**94**
Totaal reserves	**4.790**	**4.153**	**3.966**	**4.977**	**4.278**	**4.559**	**4.696**	**4.406**	**5.106**	**3.996**
Voorziening verlofsparen	202	200	-	**402**	200	-	**602**	200	-	**802**
Voorziening FLO	1.625	1.932	2.595	**962**	1.986	2.594	**354**	2.042	2.147	**249**
Voorziening onderhoud panden	6.126	-	1.000	**5.126**	500	1.000	**4.626**	500	1.000	**4.126**
Voorziening WW-verplichtingen	104	-	35	**69**	-	35	**34**	-	34	**-**
Totaal voorzieningen	**8.057**	**2.132**	**3.630**	**6.559**	**2.686**	**3.629**	**5.616**	**2.742**	**3.181**	**5.177**

3.8 GELDLENINGEN

Omschrijving	Oorspronkelijke hoofdsom	Einde looptijd	Rente %	Pro resto hoofdsom per 31 december 2022	Aflossingen 2023	Aflossing 2024	rente 2024	Aflossing 2025	Aflossing 2026	Pro resto hoofdsom per 31 december 2026
Geldleningen										
Bank Nederlandse Gemeenten nr. 40.0082517	414.755	2034	5,040%	222.276	14.000	15.000	10.500	15.000	16.150	162.126
Bank Nederlandse Gemeenten nr. 91398	1.043.695	2040	6,250%	760.513	24.000	27.000	46.600	27.000	28.800	653.713
Bank Nederlandse Gemeenten nr. .40106275	1.500.000	2026	4,690%	1.500.000	-	-	70.350	-	1.500.000	-
Bank Nederlandse Gemeenten nr. 40106276	2.000.000	2051	4,890%	1.759.784	29.000	30.000	84.600	32.000	33.200	1.635.584
Bank Nederlandse Gemeenten nr. 40106277	2.000.000	2051	4,990%	1.764.336	28.000	30.000	86.600	31.000	32.800	1.642.536
Bank Nederlandse Gemeenten nr. 40106278	2.000.000	2032	4,990%	1.238.775	99.000	103.000	56.900	109.000	114.000	813.775
Bank Nederlandse Gemeenten nr. 40110848	10.000.000	2026	0,580%	4.000.000	1.000.000	1.000.000	17.400	1.000.000	1.000.000	-
Bank Nederlandse Gemeenten nr. 40113445	10.000.000	2050	0,625%	9.333.334	333.333	333.333	56.250	333.333	333.333	8.000.002
Bank Nederlandse Gemeenten nr. 40113446	6.000.000	2030	0,020%	4.800.000	600.000	600.000	800	600.000	600.000	2.400.000
Totaal	**34.958.450**			**25.379.018**	**2.127.333**	**2.138.333**	**430.000**	**2.147.333**	**3.658.283**	**15.307.736**

3.9 MEERJARENINVESTERINGSPLAN EN KAPITAALLASTEN (MIP)

Meerjareninvesteringsplan 2023 - 2027:

Omschrijving	2023	2024	2025	2026	2027
Gronden en terreinen	0	0	0	0	0
Gebouwen en renovaties	2.559.515	0	200.000	0	18.000.000
Installaties	1.205.000	40.000	0	200.000	0
Inventaris en inrichting	441.700	265.000	225.000	430.000	482.500
ICT en automatiseringsapparatuur	244.222	59.760	165.000	100.000	138.472
Grote Voertuigen (incl. bepakking)	337.000	2.800.000	357.000	0	947.000
Kleine Voertuigen	1.250.000	622.000	1.992.000	0	60.000
Bepakking	126.000	356.000	0	331.000	11.000
Haakarmbakken	90.000	0	15.000	0	0
Vaartuigen	0	0	250.000	0	0
Verbindingsmiddelen	644.000	822.000	25.000	25.000	34.000
Adembeschermingsapparatuur	400.000	4.000	640.000	0	106.000
Oefenmiddelen	127.000	44.000	11.200	154.000	69.000
Duiken/OVR	75.000	21.000	44.000	91.000	184.000
Brandweermateriaal overig	144.000	18.000	46.000	0	0
Beroepskleding	1.300.000	1.960.000	110.000	210.000	310.000
Totaal	**8.943.437**	**7.011.760**	**4.080.200**	**1.541.000**	**20.341.972**

Kapitaallasten 2023 – 2027:

Omschrijving	2023	2024	2025	2026	2027
Gronden en terreinen	20.906	22.428	23.753	23.286	21.523
Gebouwen en renovaties	785.531	788.942	893.665	790.869	841.413
Installaties (nieuw)	52.087	190.815	194.411	193.757	206.084
Installaties (oud)	174.649	132.828	131.191	123.704	117.346
Inventaris en inrichting (nieuw)	131.051	197.296	226.795	243.851	273.807
Inventaris en inrichting (oud)	20.888	0	0	0	0
ICT en automatiseringsapparatuur	141.431	189.233	131.267	162.998	173.694
Grote Voertuigen (incl. bepakking)	1.793.898	1.793.274	1.960.970	1.970.550	1.936.519
Kleine Voertuigen	152.742	295.842	340.342	565.948	565.247
Bepakking	142.884	315.351	347.818	325.818	349.635
Haakarmbakken	133.637	132.947	132.479	132.441	130.355
Vaartuigen	6.599	1.652	1.633	25.000	25.000
Verbindingsmiddelen	141.224	332.968	483.048	390.229	365.756
Adembeschermingsapparatuur	240.058	190.833	148.994	188.206	182.062
Oefenmiddelen	75.033	81.593	86.727	72.587	101.011
Duiken/OVR	40.811	71.196	75.028	74.521	74.063
Brandweermateriaal overig	20.837	37.354	39.360	39.887	38.493
Beroepskleding	354.131	430.753	925.044	876.954	867.260
Innovatie	0	0	0	0	0
Totaal	**4.428.397**	**5.205.304**	**6.142.526**	**6.200.604**	**6.269.267**

3.10 RECAPITULATIE STRUCTUREEL EN REËEL EVENWICHT BEGROTING 2024-2027

Recapitulatie begrotingsevenwicht	Begroting 2024			Begroting 2025			Begroting 2026			Begroting 2027		
	Incidenteel	Structureel	Totaal	Incidenteel	Structureel	Totaal	Incidenteel	Structureel	Totaal	Incidenteel	Structureel	Totaal
Lasten												
Programma Crisisbeheersing en Rampenbestrijding		7.701	7.701		8.410	8.410		8.934	8.934		9.890	9.890
Programma Brandweerzorg	286	41.562	41.848		43.414	43.414		44.168	44.168		44.992	44.992
Totaal lasten programma's	286	49.263	49.549	-	51.824	51.824	-	53.102	53.102	-	54.882	54.882
Baten												
Programma Crisisbeheersing en Rampenbestrijding		500	500		500	500		500	500		500	500
Programma Brandweerzorg		1.600	1.600		1.600	1.600		1.000	1.000		1.000	1.000
Totaal baten programma's	-	2.100	2.100	-	2.100	2.100	-	1.500	1.500	-	1.500	1.500
Saldo van baten en lasten programma's	-286	-47.163	-47.449	-	-49.724	-49.724	-	-51.602	-51.602	-	-53.382	-53.382
Lasten diversen												
Algemene dekkingsmiddelen			-			-			-			-
Overhead		11.178	11.178		11.497	11.497		11.656	11.656		11.826	11.826
Vennootschapsbelasting			-			-			-			-
Onvoorzien		10	10		10	10		10	10		10	10
Totale lasten diverse	-	11.188	11.188	-	11.507	11.507	-	11.666	11.666	-	11.836	11.836
Baten diversen												
Algemene dekkingsmiddelen		58.156	58.156		60.331	60.331		62.331	62.331		64.403	64.403
Overhead			-			-			-			-
Overige inkomsten		200	200		200	200		200	200		200	200
Vennootschapsbelasting			-			-			-			-
Onvoorzien			-			-			-			-
Totale baten diverse	-	58.356	58.356	-	60.531	60.531	-	62.531	62.531	-	64.603	64.603
Totaal saldo baten en lasten		-281	-281	-	-700	-700	-	-737	-737	-	-615	-615
Storting in reserves		4.278	4.278		4.406	4.406		4.538	4.538		4.674	4.674
Onttrekking uit reserves	286	4.273	4.559	-	5.106	5.106		5.275	5.275		5.289	5.289
	286	-5	281	-	700	700	-	737	737	-	615	615
Totaal structurele lasten		64.729	64.729		67.737	67.737		69.306	69.306		71.392	71.392
Totaal structurele baten	-	64.729	64.729	-	67.737	67.737	-	69.306	69.306	-	71.392	71.392
Structureel begrotingssaldo	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**